

CURTEA DE APEL BACĂU

**BULETINUL
JURISPRUDENȚEI
CURȚII DE APEL BACĂU
PE
TRIMESTRUL II 2014**

CUPRINS

SECȚIA I CIVILĂ

1. Contestație decizie recuperare debit - efecte	3
2. Recurs - asigurări sociale; contestație tardivă și contestație inadmisibilă	5
3. Despăgubiri materiale în baza Legii 221/2010 - finalizarea procedurii de soluționare a notificării în baza Legii 10/2001 impediment la acordare	8
4. Recurs – divorț; sancțiune neurmărire procedură informare beneficii mediere; relații rudenie martori	11
5. Legea 10/2001 – lege specială, care nu elimină accesul la justiție ci instituie norme procedurale speciale	13
6. Apel – drepturi salariale (diferențe rezultate din aplicarea salariului de bază minim brut din CCM ramură, H.G.1193/2010 și H.G 1225/2011, în loc de cel din CCM unitate) – neacordare după 1.01.2011	18
7. Drept procesual civil. Suspendare pentru lipsa părților. Cerere de amânare depusă de părți	24

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Spor de dispozitiv acordat funcționarilor publici din cadrul Primăriei în perioada 2010–2012. Lipsa unui temei legal pentru plata sporului recunoscut prin hotărâri judecătorești după intrarea în vigoare a Legii 330/2009	26
2. Utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora. Verificarea legalității măsurilor luate de organul de specialitate al administrației publice centrale cu atribuții în gestionarea fondurilor europene pentru agricultură, privind plățile directe și măsurile de piață și unele măsuri finanțate din fondurile europene pentru agricultură	31
3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate. Necontestarea expresă a deciziei de soluționare a contestației. Dispoziții aplicabile acțiunii judiciare. Motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 1 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	34
4. Procedura insolvenței. Numirea practicianului în insolvență. Efectele ordinului președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007	38
5. Insolvență. Operațiuni comerciale. Anulare contract fideiusiune. Motive de nulitate prevăzute de art. 80 din Legea 85/1990 și de dreptul comun. Calitate procesuală activă. Disjungere	40
6. Procedura insolvenței. Numirea practicianului în insolvență. Interdicții legale	45

SECȚIA I CIVILĂ

1. Contestație decizie recuperare debit - efecte

Asigurări sociale

OUG nr. 1/2011, Legea nr. 263/2010, Legea nr. 241/2013.

Curtea reține că prim instanță a anulat decizia de debit, reținând eronat că în cauză sunt incidente dispozițiile art.2 al.2 din Legea nr. 241/2013, întrucât acest temei legal privește executarea deciziilor de debit și nu legalitatea lor. Or, legea nr.241/2013 publicată în Monitorul Oficial la 17.07.2013 este ulterioară deciziei de debit menționate, emisă la 13.06.2013, deci prin urmare acest act normativ nu poate constitui temei pentru anularea deciziei de debit, deoarece s-ar încălca principiul neretroactivității legii civile.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 59 din 7 aprilie 2014*

Prin sentința civilă nr.954 din 8.10.2013, pronunțată de Tribunalul Neamț, în dosar nr. 3390/03/2014, s-a admis contestația formulată de contestatorul G.N., în contradictoriu cu S.R.I. UM București – C.SP., și în consecință:

S-a anulat decizia de regularizare a pensiei nr.159 din 13.06.2013 emisă de intimată.

Pentru a pronunța această sentință, Tribunalul a avut în vedere următoarele:

Urmare a emiterii deciziei de regularizare a pensiei nr. 159/13/06/2013 privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlul de prestații de asigurări sociale a contestatorului G.N., intimata C.S.P. a SRI a stabilit că, în perioadele, 01.01.2012 - 01.08.2012 (contestatorul a încasat necuvenit suma de 7 lei), iar în perioada 01.08.2012 – 01.04.2012 petentului i s-au plătit și a încasat necuvenit drepturi de pensie în sumă totală de 4.769 lei.

Ca urmare a adoptării Legii nr. 241/17.07.2013 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, potrivit alin (1) art.1, se prevede că, pensiile recalculat sau revizuite, conform prevederilor Legii nr. 119/2010 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2011, ale căror cuantumuri sunt mai mici decât cele convenite pentru luna decembrie 2010, se plătesc în cuantumul convenit pentru luna decembrie 2010.

Iar la art. 2 alin (2) se arată că, ”sume rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) se plătesc în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor, iar cele de recuperat, prin derogare de la prevederile art. 107 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, nu se recuperează, indiferent dacă au fost sau nu emise decizii în acest sens.”

Având în vedere că intimata, la data de 15 septembrie 2013 a emis, conform dispozițiilor mai sus arătate, decizia de pensie pentru limită de vârstă nr. 90376, prin care contestatorului i-au fost stabilite drepturile de pensie în cuantumul avut în decembrie 2010, acesta a fost repus în drepturile de pensie câștigate anterior deciziei de revizuire din 27.06.2011.

Față de această situație, având în vedere dispoziția legală mai sus arătată, intervenită ulterior emiterii deciziei contestate, instanța a admis contestația precizată formulată de contestatorul G.N. și a anulat decizia nr. 159/13/06/2013 emisă de intimata Casa de Pensii sectorială a SRI.

Împotriva sentinței civile mai sus menționate a formulat apel pârâtul S.R.I. – C.S.P., apel motivat și scutit de plata taxei judiciare de timbru conform art.29 din O.U.G. 80/2013.

În motivarea apelului s-a arătat, în esență că, recuperarea sumelor stabilite prin decizia de recuperare contestată, au ca temei legal punerea în executare a unei hotărâri judecătorești, având în vedere faptul că intimatul a beneficiat în perioada august 2012 – martie 2013 de plata sumei stabilite sub incidența Legii nr.146/2001, precum și de diferențe dintre pensia de serviciu și pensia revizuită și ca urmare a casării sentinței primei instanțe, se revine la situația anterioară, iar sumele plătite se recuperează conform legii.

Dispozițiile art. 2 al.1 din Legea nr. 241/17.07.2013 nu sunt aplicabile speței.

Intimatul a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat, întrucât potrivit Legii nr.241/2014 sumele stabile de Casa de Pensii nu se recuperează, indiferent dacă s-au emis sau nu decizii în acest sens.

În apel nu s-au administrat probatorii noi.

Analizând apelul sub aspectul motivelor de apel formulate, dar și potrivit art.476 Cod procedură civilă, Curtea de Apel reține următoarele:

Obiectul judecății îl constituie contestația la executare formulată împotriva deciziei de regularizare nr.159/13.06.2013 emisă de intimată (fila 7 dosar fond).

Prin decizia contestată s-a dispus recuperarea de la intimat a sumei de 4.776 lei, reprezentând drepturi încasate necuvenit pe perioada 01.01.2012 până la 01.04.2013.

Curtea reține că diferențele între sumele plătite și cele legal cuvenite au fost generate de aplicarea dispozițiilor OUG nr.1/2011 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională.

Conform buletinului de calcul nr.159 din 13.06.2013 (fila 8 dosar fond), intimatul a încasat în perioada ianuarie 2011 – aprilie 2013 drepturi necuvenite în valoare de 4.776 lei.

Faptul că intimatului i-au fost achitate cu titlu de prestații de asigurări sociale în mod necuvenit nu exonerează pe acesta de la restituirea acestor sume ce nu i se cuvin.

Astfel, potrivit art.179 al.1 din Legea nr.263/2010, sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale se recuperează de la beneficiar în termenul general de prescripție de 3 ani.

Sumele plătite necuvenit prin intermediul caselor de pensii se recuperează de la beneficiar în baza deciziei casei respective care constituie titlu executoriu, însă temeiul acestor restituiri nu este condiționat de vreo culpă sau vreo intenție a beneficiarului, restituirea fiind datorată doar pentru că sumele încasate nu erau cuvenite în totalitate.

Curtea reține că intimatul reclamant, la instanța de fond nu a invocat motive care să pună în discuție legalitatea deciziei contestate, nefiind aduse critici față de sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații sociale în perioada ianuarie 2011-aprilie 2013, afirmând doar că a contestat deciziile de recalculare și de revizuire emise de C.S.P., fiind nemulțumit de cuantumul acestora.

Pe de altă parte, legalitatea și temeinicia deciziei de debit poate fi analizată numai în raport cu atele normative în vigoare la data emiterii sale.

Curtea reține că prim instanță a anulat decizia de debit, reținând eronat că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 2 al. 2 din Legea nr.241/2013.

Or, legea nr.241/2013 publicată în Monitorul Oficial la 17.07.2013 este ulterioară deciziei de debit menționate, emisă la 13.06.2013, deci prin urmare acest act normativ nu poate constitui temei pentru anularea deciziei de debit, deoarece s-ar încălca principiul neretroactivității legii civile.

Textul legal al art.2 al.2 din Legea nr.241/2013 produce consecințe doar în ceea ce privește executarea deciziei de debit, dispunând că sumele nu se mai recuperează.

În acest sens, Curtea reține că apelanta C.S.P., a emis în temeiul dispozițiilor art.148 din OUG nr. 92/2013 privind Codul de procedură fiscală și ale art.2 al.2 din Legea nr.241/2013, adresa nr.3988146 din 09.08.2013 (fila 38 dosar apel) de ridicare a măsurilor de executare silită asupra veniturilor obținute din pensie, de contestator, prin care se confirmă

faptul că decizia de debit nu produce efecte și nu va fi pusă în executare.

În temeiul art.480 al.1 Cod procedură civilă, Curtea a admis apelul și a schimbat în parte sentința apelată, în sensul că a respins acțiunea.

2. Recurs - asigurări sociale; contestație tardivă și contestație inadmisibilă.

Drept asigurări sociale, Drept procesual civil

Art. 87 din Legea 19/2000; art. 149 și 153 „d” Legea 263/2010 (forma din august 2012); art. 109 alin.3 C. Pr. civ. 1865

Adresarea contestației la Casa Județeană de Pensii și nu la instanță constituia o opțiune a titularului cererii – potrivit art. 87 Legea 19/2000 cu modif. din mai 2010 -, calificată de lege ca cerere în anulare, ce nu putea fi interpretată de această entitate ca o cerere greșit îndreptată și, astfel, să se nască obligația de a o înainta instanței; prin urmare, necontestarea răspunsului Casei în această procedură, atrage decăderea celui interesat din dreptul de a mai contesta decizia.

Legea 263/2010 a instituit o procedură prealabilă obligatorie în fața Comisiei de Contestații; iar neparcurgerea sa – invocată în termen procedural - atrage sancțiunea inadmisibilității contestației și nu obligația instanței de a califica acțiunea ca și contestație prealabilă, cu consecința dezinvestirii și înaintării sale instituției competente.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 412 din 9 aprilie 2014*

Prin sentința civilă nr. 1137/C/19 nov. 2013, pronunțată de Tribunalul Neamț în dosar 211/103/2013, s-a respins ca tardivă contestația formulată de contestatorul I.Ghe., în contradictoriu cu intimata C.J.P. Neamț, împotriva deciziei de pensionare nr. **/**2010 și ca inadmisibilă contestația formulată de același contestator împotriva deciziei nr. **/**2012 emisă de C.J.P. Neamț.

Pentru a pronunța această sentință, instanța a reținut că prin cererea dedusă judecății la 11.01.2013, contestatorul I.Ghe. a chemat în judecată intimata C.J.P. Neamț, pentru anularea deciziei nr. **/**2010 emisă de aceasta, decizie prin care a fost respinsă cererea de pensionare pentru limită de vârstă, motivat de faptul că nu sunt îndeplinite condițiile de reducere a vârstei standard de pensionare din Legea nr.19/2000, precum și anularea deciziei nr.** din **2012, cu obligarea intimatei la emiterea unei noi decizii care să ia în calcul adeverința nr.**/**2010 eliberată de SC M. SA din care reiese că în perioada 02.11.1981-30.11.1998 și 22.08.2000-01.03.2002 a fost încadrat în grupa I de muncă în procent de 95% și în perioada 01.02.2001-01.04.2001 încadrat în grupa a II-a de muncă în procent de 100% și a adeverinței nr.**/**2010 eliberată de SC P. SA B. din care reiese că în perioada 17.08.1974-19.06.1975 și 17.12.1976-06.10.1981 a fost încadrat în grupa a II-a de muncă în procent de 100%. Cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii, contestatorul a arătat că la data de 15.03.2010, prin cererea depusă la CJP Neamț, a solicitat înscrierea la pensie pentru limită de vârstă prin depunerea dosarului cu documentația completă, însă prin decizia nr.** emisă la data de **2010, intimata i-a respins cererea de pensionare, motivând că nu îndeplinește condițiile de reducere a vârstei standard de pensionare, în sensul că stagiul de cotizare realizat în condiții speciale și grupa I și II nu permite reducerea necesară a vârstei standard de pensionare. A mai arătat că, deși a depus contestație la CJP Neamț la data de **2010, aceasta nu a înaintat-o spre competentă soluționare Tribunalului Neamț, încercând prin răspunsul trimis și înregistrat sub nr.**/25.06.2010, să ateste că decizia nr.** din **2010 ar fi fost emisă potrivit prevederilor

Legii nr.19/2000. A precizat apoi că, ulterior, s-a adresat din nou intimății, iar la data de **2012 aceasta a emis decizia cu nr.**/**12.2012, prin care i-a respins din nou cererea de pensionare, pe considerentul că vârsta la data solicitării este mai mare decât vârsta standard redusă conform art.56 din Legea nr.263/2010.

În susținerea acțiunii contestatorului a înțeles să se folosească de proba cu înscrisuri, anexând în copie deciziile contestate, adeverințele nr.**/20.07.2010 și nr.**/25.01.2010 eliberate de SC M. SA și adeverințele nr.**/04.03.2010 și **/04.03.2010 eliberată de SC P. SA B., carnet de muncă, precum și contestația înregistrată la C.J.P. Neamț și răspunsul la aceasta.

Intimata C.J.P. Neamț a formulat întâmpinare invocând pe cale de excepție tardivitatea formulării contestației împotriva deciziei nr.**/**2010, față de prevederile art. 87 din Legea nr.19/2000 și inadmisibilitatea acțiunii față de solicitarea de anulare a deciziei nr.**/**2012, raportat la art. 153 lit. d din Legea 263/2010, conform cărora tribunalele soluționează în primă instanță litigiile privind hotărârile Comisiei Centrale de Contestații și ale comisiilor de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații privind deciziile de pensie.

Pentru termenul de judecată din data de 23.04.2013, răspunzând excepțiilor invocate de intimată, contestatorul a solicitat respingerea acestora.

La rândul său intimata a formulat o completare la întâmpinare, prin care a arătat că la emiterea ambelor decizii au fost avute în vedere adeverințele menționate, solicitând respingerea și pe fond a contestației.

În apărare a depus desfășurătorul cu date privitoare la activitatea în muncă a contestatorului.

Excepțiile invocate de intimată au fost unite cu fondul cauzei.

În cauză s-a administrat proba cu expertiză contabilă, ale cărei concluzii se află la dosar la filele 60-71.

Analizând cu prioritate excepțiile invocate, instanța a reținut că:

Prin cererea depusă la sediul Casei Județene de Pensii Neamț, în data de 15.03.2010, contestatorul a solicitat admiterea cererii sale de pensionare pentru limită de vârstă depunând în acest sens mai multe acte din care au reieșit condițiile de muncă în care și-a desfășurat activitatea. Cererea sa de pensionare a fost însă respinsă prin decizia nr. ** din 7.05.2010 motivat de faptul că nu sunt îndeplinite condițiile de reducere a vârstei standard de pensionare din Legea nr. 19/2000.

Împotriva acestei decizii, contestatorul a formulat acțiunea de față, solicitând anularea deciziei mai sus menționate pe considerentul că în mod greșit intimata nu a înaintat la Tribunalul Neamț contestația sa înregistrată la sediul acesteia la data de 18.06.2010.

Sub acest aspect, tribunalul a constatat că cererea de deschidere a drepturilor de pensie a fost depusă de contestator la sediul Casei Județene de Pensii Neamț, în data de 15.03.2010, dată la care erau în vigoare dispozițiile Legii nr. 19/2000.

Având în vedere faptul că petentul nu a formulat contestația în termen de 45 de zile de la comunicarea deciziei de pensionare nr.** din 07.05.2010, astfel cum legiuitorul a prevăzut expres prin dispozițiile art.87 din Legea 19/2000, contestația formulată împotriva deciziei nr. ** din 7.05.2010 emisă de intimata CJP Neamț apare ca fiind tardiv formulată.

Cât privește decizia nr. **/05.12.2012, Legea nr.263/2010, la art.149 alin.1 prevede o procedură prealabilă obligatorie, potrivit căreia decizia de pensie poate fi contestată în termen de 30 de zile de la comunicare la Comisia Centrală de Contestații din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice.

Potrivit art. 153 lit.d din actul normativ menționat, „tribunalele soluționează în primă instanță litigiile privind....hotărârile Comisiei Centrale de Contestații din cadrul CNPP”.

Cum contestația nu este îndreptată împotriva unei hotărâri emise de entitatea sus-menționată, față de dispozițiile legale invocate, contestația împotriva deciziei nr. ** din 05.12.2012 emise de CJP Neamț, a fost apreciată ca fiind inadmisibilă.

Față de considerentele reținute, instanța a respins și capătul de cerere vizând obligarea intimitei la plata cheltuielilor de judecată.

Împotriva sentinței s-a formulat recurs de către contestator, în termen, motivat și legal scutit de plata taxelor judiciare de timbru, cauza înregistrându-se pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 211/103/2013.

Criticile invocate au vizat, în esență, următoarele aspecte de nelegalitate:

- nesancționarea relei credințe a intimitei care, deși nu era competentă a soluționa contestațiile **/18.06.2010 și **/25.01.2011 împotriva deciziei **/7.05.2010, s-a substituit instanței emitând răspunsurile **/25.06.2010 și **/18.02.2011; în consecință, reținerea încălcării prevederilor art. 87 din Legea 19/2000, în raport de decizia **/7.05.2010, nu-i putea fi imputată pe fondul culpei intimitei care nu i-a înaintat contestația instanței.

- încălcarea dreptului la un proces echitabil, raportat la decizia **/5.12.2012, prin primirea excepției inadmisibilității, deși ar fi trebuit să înainteze contestația, potrivit art. 149 alin.1 Legea 263/2010, Comisiei Centrale de Contestații din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice.

În termen, intimata a formulat întâmpinare solicitând respingerea recursului întrucât recurentului i se indicase calea de atac prin chiar cuprinsul deciziei **/2010, iar prin răspunsurile din iunie 2010 și febr.2011 i-a răspuns petițiilor adresate; iar împotriva deciziei **/2012 nu a parcurs procedura prealabilă prevăzută de art. 149 alin.1 Legea 263/2010.

Părțile nu au solicitat probe noi în recurs.

Instanța, din oficiu, a solicitat intimitei dosarul aferent răspunsului **/18.02.2011. Cu adresa **/4.03.2014 s-au înaintat înscrisurile solicitate.

Examinând recursul prin prisma motivelor invocate, a actelor și lucrărilor dosarului, precum și față de dispozițiile art. 304, 304/1, 312 Cod procedură civilă, Curtea a constatat caracterul său nefondat, justificat de următoarele considerente:

Tardivitatea contestației la decizia **/7.05.2010 nu putea fi înlăturată de prima instanță, nici în contextul celor două reclamații administrative din 18.06.2010 și 25.01.2011, întrucât:

- în chiar actul contestat se indica calea legală de urmat (contestație în 45 zile de la comunicare la instanța judecătorească);

- recurgerea de către titular la o altă procedură decât cea menționată în actul contestat constituie doar un act de dispoziție al acestuia, care însă, nu poate rămâne nesancționabil în condițiile în care se încearcă recalificarea sa; Astfel, este de observat că art. 87 din Legea 19/2000 (forma din mai, iunie 2010) prevede două posibilități pentru titularii nemulțumiți de deciziile emise de Casele de Pensii – contestarea la instanță sau cerere de anulare adresată emitentului. Primind cererea din 18.06.2010 intimata nu era obligată a o înainta instanței în temeiul alin.1 al art. 87 Legea 19/2000, ci, a respecta opțiunea titularului și a aprecia asupra posibilității anulării potrivit alin.2 al art. 87 Legea 19/2000; dacă partea ar fi considerat că această calificare a fost greșită (contrară intenției sale) ar fi trebuit ca, în termen de 45 zile de la primirea răspunsului **/25.06.2010, să-l conteste la instanță. Ceea ce însă nu a făcut.

- la 25.01.2011 s-a înregistrat o cerere de revizuire a deciziei din mai 2010 (înregistrată sub nr. **, fila 27 verso dosar recurs) și nu o contestație; iar acestea i se alica art. 107 Legea 263/2010, nu art. 87 Legea 19/2000; însă împotriva răspunsului **/18.02.2011, iarăși, nu s-a formulat nici o contestație în termen legal în fața instanței.

Drept urmare, chiar dacă pe considerente diferite, s-a apreciat că excepția nu va putea fi respinsă nici în recurs.

Inadmisibilitatea reținută de tribunal era justificată, în contextul prevederilor art. 149 și 153 ” d” Legea 263/2010 (forma din august 2012), întrucât:

- procedura în fața Comisiei centrale de Contestații este obligatorie;

- instanța examinează legalitatea hotărârilor Comisiei;

- instanța nu este obligată a înainta contestațiile ce nu au urmat procedura prealabilă obligatorie organului administrativ cu activitate jurisdicțională, ci doar a constata

neregularitățile invocate în termen și a aplica sancțiunile legale – care, în situația pretinsă de recurent, ar rămâne doar teoretice, fără aplicabilitate practică, fapt exclus.

Față de motivele de mai sus, constatând recursul ca nefondat, Curtea l-a respins ca atare.

3. Despăgubiri materiale în baza Legii 221/2010 - finalizarea procedurii de soluționare a notificării în baza Legii 10/2001 impediment la acordare.

Drept civil.

Art. 5 legea 221/2009.

Finalizarea procedurii de soluționare a notificărilor formulate în baza Legii 10/2001 și emiterea unor dispoziții de restituire în natură sau de acordare de despăgubiri în condițiile Titlului VII din Legea nr. 247/2005 constituie un impediment legal de a formula acțiune directă în despăgubiri, întemeiată pe Decizia nr. 523 din 12 mai 2014.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 523 din 12 mai 2014*

Prin sentința civilă nr. 1345 din 27 septembrie 2013 a Tribunalului Bacău s-a admis excepția inadmisibilității și s-a respins capătul de cerere vizând daunele morale.

S-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul A.V. – decedat, cu moștenitorii A.V., T.S., P.L., A.L., T.O., B. E., A. O. în contradictoriu cu pârâtul Statul Român prin M.F.P. Buc., fiind obligat pârâtul să plătească reclamanților suma de 84.547 lei cu titlu de daune materiale.

S-a luat act de renunțarea reclamantei T. la cererea vizând contravaloarea terenurilor și s-au respins restul pretențiilor ca neîntemeiate, fiind obligat pârâtul să plătească reclamantei T. suma de 1.400 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, proporțional pretențiilor admise.

Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut că prin cererea inițială reclamantul A.V. a chemat a chemat în judecată pârâtul Statul Român prin M.F.P., solicitând instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța să dispună obligarea pârâtului la plata sumei de 100.000 lei, despăgubiri materiale și suma de 300.000 lei daune morale.

În motivare, reclamantul a arătat că a fost condamnat la 18 ani închisoare după un proces simulat, fiind dus în mai multe penitenciare, unde a fost ținut fără mâncare și în condiții inumane, fiind bătut și amenințat în permanență. A executat efectiv 5 ani de închisoare, însă a fost obligat să se prezinte cu regularitate la Securitate și a fost tot timpul urmărit. A locuit în casa sa în calitate de chiriaș, iar familia sa a avut de suferit de pe urma condamnării.

Reclamantul a mai arătat că i-au fost luate abuziv de către stat casa cu teren curți-construcții și teren agricol, animalele, utilajele agricole, toate bunurile casnice, astfel cum rezultă din procesul-verbal al executorului judecătoresc încheiat la 23.09.1959.

Urmare a promovării unui recurs în anulare, reclamantul a fost achitat.

În drept, au fost invocate dispozițiile Legii nr. 221/2009.

La data de 8.06.2011, reclamanții au precizat că bunurile confiscate și a căror contravaloare o solicită sunt următoarele: o casă din paiantă, lut și paie, acoperită cu eternită, cu o suprafață de 60 mp, compusă din 2 camere, antreu, chilere și beci, un coșer cu 2 despărțituri și magazie, un coteț de porci acoperit cu draniță, un grajd cu 3 încăperi și anexă un hambar, învelite cu draniță, un beci din piatră cu bucătărie, doi purcei de câte 20 kg, un butoi de 300 l, o vacă cu un junca, 0,35 ha teren siliște în jurul casei, 3 ha teren arabil în pct. Cuibărești, sat Bărboasa, 1 ha teren arabil pe Muntele.

La termenul din 2.11.2012, reclamanta T.O. a solicitat să se ia act de renunțarea sa la judecata privind despăgubirile pentru teren, întrucât s-au eliberat deja titluri de proprietate pentru acestea.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța a reținut următoarele:

Reclamanții sunt copii defunctului A.V., astfel cum rezultă din actele de stare civilă de la filele 25-35 vol. 1.

Prin sentința nr. 294/1959 a Tribunalului Militar Iș. (filele 134-159), tatăl reclamanților a fost condamnat la 18 ani muncă silnică, 8 ani degradare civică și confiscarea totală a averii, pentru săvârșirea infracțiunii de uneltire contra ordinii sociale, prevăzute de art. 209 c.pen. Această sentință a devenit definitivă prin decizia nr. 1666/1959 a Tribunalului Militar a Regiunii a II-a Militară (fila 128) prin care au fost respinse recursurile.

Prin procesul-verbal din 23.09.1959 (filele 10 și 112), în temeiul sentinței de condamnare, s-a dispus confiscarea averii tatălui reclamanților, respectiv a următoarelor bunuri: o casă de locuit compusă din 2 camere și antru, acoperită cu draniță și având ca anexă un chiler, un coșer cu 2 despărțituri și având la mijloc o magazie, un coteț de porci acoperit cu draniță, un grajd cu 3 încăperi și anexă un hambar, învelite cu draniță, un beci din piatră cu bucătărie deasupra, doi purcei de câte 20 kg, un butoi de 300 l, o vacă cu un junca, 0,35 ha teren siliște în jurul casei, 3 ha teren arabil în pct. C., sat B., 1 ha teren arabil pe M.

Pe fondul cauzei, instanța a apreciat capătul de cerere privind daunele materiale ca fiind parțial întemeiat, pentru considerentele ce urmează:

Potrivit art. 5 al.1 lit. b din Legea nr. 221/2009 Tribunalul a apreciat că, reclamanții nu sunt îndrituiți la contravaloarea terenurilor, atâta timp cât acestea le-au fost restituite în procedura Legii nr. 19/1991.

Cu privire la restul bunurilor, instanța a apreciat că în prezenta cauză, reclamanții au dovedit atât confiscarea acestora cât și contravaloarea lor. Astfel, prin raportul de expertiză construcții s-a stabilit că valoarea imobilelor construcții este de 83.831 lei (fără valoarea terenului). Obiecțiunile pârâtului la acest raport au fost respinse de instanță la termenul din 20.09.2013.

Prin raportul de expertiză bunuri mobile s-a stabilit că valoarea căruței și a plugului este de 715,50 lei. Instanța a respins obiecțiunile formulate de pârât la acest raport la termenul din 7.09.2012.

Față de toate aceste considerente, instanța a admis în parte acțiunea și a obligat pârâtul să plătească reclamanților suma de 84547 lei, cu titlu de daune materiale, respingând restul pretențiilor ca neîntemeiate și luând act de renunțarea reclamantei T. la pretențiile reprezentând contravaloarea terenurilor

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs pârâtul Statul Român prin M.F.P. – D. G. R. F.P. Iș – A.J.F.P.Bc.

În motivarea recursului s-a arătat, în esență că soluția de admitere parțială a acțiunii este netemeinică și, nelegală întrucât conform dispozițiilor art. 6 alin.1 și 2 din Legea 10/2001 în domeniul de reglementare a acestui act normativ nu intră decât terenurile și construcțiile (imobile prin natură) precum și utilajele și instalațiile preluate odată cu imobilul.

A arătat recurentul că din moment ce reclamantului i s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenurilor confiscate, este de presupus că acesta a făcut demersuri și în vederea obținerii (în natură sau prin echivalent) a construcțiilor, utilajelor și instalațiilor care intră sub incidența art. 6 alin.1 și 2 din Legea nr. 10/2001.

A arătat și că instanța a ignorat dispozițiile art. 129 cod pr. civilă cu privire la rolul său activ nedeputând diligențe la entitățile investite cu soluționarea notificărilor potrivit Legii 10/2001.

A susținut recurenta că li s-au respins nejustificat obiecțiunile la expertiză, bunurile au fost supraevaluate.

În recurs instanța a solicitat relații de la Prefectura Județului Bc. referitoare la formularea de către A.V. a unei cereri în baza Legii 10/2001 de retrocedare a bunurilor

confiscate instituție ce a răspuns prin adresa nr. LMM/2039 din 6 februarie 2014.

Examinând cauza în raport de motivele invocate și de dispozițiile art. 304¹ cod pr. civilă Curtea de Apel reține următoarele:

Recurenta a criticat hotărârea, în esență pentru admiterea capătului de cerere vizând daune materiale pentru construcții situate în sat B. com. O. ești și utilaje agricole.

Conform art. 5 alin.1 lit. b din Legea 221/2009 orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 (...) precum și după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv, pot solicita instanței prevăzute la art. 4 al. 4, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la (...) acordarea de despăgubiri reprezentând echivalentul valorii bunurilor confiscate prin hotărâre de condamnare sau ca efect al măsurii administrative, dacă bunurile respective nu i-au fost restituite sau nu a obținut despăgubiri prin echivalent în condițiile Legii 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, republicată cu modificările și completările ulterioare sau ale Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și alte măsuri adiacente cu modificările și completările ulterioare.

În cauza în recurs instanța a solicitat Prefectului Județului Bc. relații referitoare la formularea de către reclamantul inițial (în prezent decedat) a unor cereri în baza Legii 10/2001, iar această instituție a răspuns solicitării instanței prin adresa LMM/2039 din 6 februarie 2014 în care se arată că A.V. a formulat notificare înregistrată sub nr. 424 din 13 noiembrie 2004, în baza Legii 10/2001, notificare ce a fost soluționată prin dispoziția nr. 519 din 16 decembrie 2004 emisă de Primarul comunei O. și prin care s-a dispus respingerea cererii de restituire în natură a imobilului situat în satul B., com. O., jud. Bc. și s-a transmis ofertă de acordare de despăgubiri bănești.

S-a mai precizat în adresa menționată că dosarul constituit în baza Legii 10/2001 a numitului A.V. a fost înaintat la A.R.P. Buc. cu procesul verbal nr. 8763 din 29 noiembrie 2005 (poziția 78).

S-a constatat în raport de cele menționate că pentru imobilele construcții A.V. a formulat notificare în baza Legii 10/2001, urmare acesteia fiind emisă dispoziția nr. 519/2004 de către Primarul com. O., fiind transmisă oferta de acordare de despăgubiri bănești la Prefectura jud. Bc. iar dosarul a fost înaintat A.R.P. Buc.

Conform art. 5 al. 5 din Legea 221/2009 acordarea de despăgubiri în condițiile prevăzute la art. 1 lit. b atrage încetarea de drept a procedurilor de soluționare a notificărilor depuse potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau Legea nr. 247/2005 cu modificările și completările ulterioare.

În raport de cele menționate s-a apreciat că finalizarea procedurii de soluționare a notificărilor formulate în baza Legii 10/2001 și emiterea unor dispoziții/decizii de restituire în natură sau de acordare de despăgubiri în condițiile Titlului VII din Legea nr. 247/2005 constituie un impediment legal de a formula acțiune directă în despăgubiri întemeiată pe dispozițiile art. 5 lit. b din Legea 221/2009.

Faptul că dispoziția sau decizia de soluționare a notificării nu a fost pusă în executare efectivă prin predarea bunului sau plata efectivă a despăgubirilor, ține de faza executării și nu de faza soluționării notificării.

Astfel, în raport de textul legal menționat și, raportat la obiectul acțiunii s-a apreciat că urmând calea prevăzută de Legea nr. 10/2001 reclamantul nu este îndreptățit la o dublă despăgubire, una în temeiul actului normativ menționat iar cealaltă conform art. 5 lit. b din Legea 221/2009.

În cauză notificarea, reclamantului a fost soluționată nefiind incidente dispozițiile art. 5 al.5 din Legea 221/2009 care are în vedere procedurile de soluționare a notificării, solicitantul, obținând decizie ce urmează a fi executată.

S-a precizat că în același sens sunt și considerentele deciziei civile nr. 6 din 15 aprilie 2013 a I.C.C.J. în care se prevede că: „numai dacă despăgubirile acordate în temeiul art. 5 lit.

b din Legea 221/2009 cu modificările și completările ulterioare, se referă la aceleași categorii de bunuri pentru care partea interesată poate obține reparații în baza Legii nr. 10/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau a Legii nr. 247/2005 cu modificările și completările ulterioare, se justifică reglementarea enunțată anterior, cuprinsă în al. 5 al aceluiași articol, și al cărui scop nu poate fi decât acela de a înlătura posibilitatea derulării unor proceduri paralele, având aceeași finalitate. În același sens este și jurisprudența I.C.C.J. (d.c. 1397/2012 secția civilă, d.c. 710/7 februarie 2012 secția I civilă).

Dispozițiile art. 5 lit. b sunt de strictă interpretare și pot fi invocate ca temei juridic al unei acțiuni pentru acordarea de despăgubiri prin echivalent pentru bunurile confiscate prin hotărârea de condamnare cu caracter politic, numai în situația în care notificarea formulată în baza Legii nr. 10/2001 nu a fost soluționată până la data apariției Legii nr. 221/2009, condiție care nu este realizată în cauză.

În considerarea celor reținute anterior Curtea de Apel în baza art. 304¹ cod pr. civilă a admis recursul, a modificat în parte sentința recurată în sensul că a respins și capătul de cerere privind acordarea daunelor materiale și implicit și acordarea cheltuielilor de judecată.

4. Recurs – divorț; sancțiune neurmărire procedură informare beneficii mediere; relații rudenie martori.

Drept familie; Drept Procesual civil

Art. 109 alin. 3, art. 190 C. Pr. civ. 1865;
art. III O.U.G. 90/2012; art. VII O.U.G. 4/2013

În materia divorțului pot fi audiați ca martori și rudele, nefiind incidentă interdicția instituită pentru celelalte cauze de art. 189 C.pr.civ.

Obligativitatea parcurgerii procedurii informării asupra beneficiilor medierii se aplica numai cauzelor pornite după 1.08.2013, iar medierea nu avea ca scop consilierea maritală, ci rezolvarea amiabilă a litigiului, nu a cauzelor sale. Iar invocarea neparcurgerii procedurii instituite cu caracter opțional, nu obligatoriu, putea fi invocată doar o dată cu întâmpinarea, sub sancțiunea decăderii.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 546 din 21 mai 2014*

Prin Sentința civilă nr. 843 din 29.03.2013, pronunțată de Judecătoria Roman în dosar nr. 5372/291/2012, s-a admis în parte acțiunea reclamantei S.M., s-a desfăcut căsătoria părților din culpa ambilor soți și i-a încuviințat reclamantei să își păstreze numele dobândit prin căsătorie, acela de S.

Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut că părțile s-au căsătorit la data de 17.06.1975 în mun. Roman, județul Neamț, căsătoria fiind trecută în Registrul Stării Civile al acestei localități sub nr. 250 din aceeași dată.

La data judecării cererii de divorț niciunul dintre copiii născuți din această căsătorie nu mai era minor.

A mai reținut că relațiile de familie au început să se deterioreze în ultimii ani, când veniturile părților s-au diminuat considerabil, iar starea materială nesigură a determinat modificări în raporturile dintre părți, care nu au mai comunicat în mod corespunzător. De asemenea, pârâtul a început să consume tot mai frecvent băuturi alcoolice și să se detașeze de obligațiile gospodărești curente, fapt ce a generat apariția unor certuri și dispariția sentimentelor de afecțiune, respect și sprijin reciproc, concomitent cu amplificarea stării de tensiune dintre soți.

Această evoluție defavorabilă a fost accentuată de lipsa demersurilor în vederea restabilirii cadrului familial adecvat, deoarece niciunul din soți nu a mai fost preocupat de păstrarea unor relații de familie normale, astfel că disensiunile anterioare au condus la separarea soților în fapt.

Așa fiind, instanța de fond a considerat că destrămarea relațiilor de familie este definitivă, culpa în această privință revenind, în egală măsură, ambelor părți, astfel că sunt întrunite cerințele art. 379 alin. 1 din noul Cod civil pentru admiterea acțiunii, precum și cele ale art. 383 din noul Cod civil pentru păstrarea de către reclamantă a numelui dobândit prin căsătorie.

Împotriva acestei hotărâri a formulat în termen legal apel pârâtul S. Ghe., susținând că nu este de acord cu soluția de desfacere a căsătoriei deoarece părților trebuie să li se mai acorde o șansă pentru a-și reface căsnicia.

Cererea de apel a fost legal timbrată cu 20 lei taxă judiciară de timbru, potrivit art. 7 lit. a) și art. 11 alin. 1 liniuța 1 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, și cu 1,50 lei timbru judiciar potrivit art. 3 alin. 1 teza a II-a din OG nr. 32/1995 privind timbrul judiciar.

Prin Dec. 286/AC/13.12.2013, Tribunalul Neamț a respins apelul ca nefondat, reținând că:

Pârâtul nu a solicitat suplimentarea probatoriului administrat la prima instanță, ci doar reanalizarea acestuia; ori concluzia instanței de apel coincide cu cea a instanței de fond în ceea ce privește faptul că raporturile dintre părți sunt grav vătămate astfel încât continuarea căsătoriei nu mai este posibilă.

Mai mult, din aceste probe s-a apreciat că reiese chiar că doar pârâtul este responsabil de această situație, soluția instanței de fond, de a dispune desfacerea căsătoriei din vina ambelor părți, nefiind suficient de bine fundamentată din moment ce doar martorul P.I. a susținut că pârâtul ar fi un soț harnic și dedicat, fără a face referiri și la reclamantă.

Cum însă, potrivit art. 296 fraza a II-a din Codul de procedură civilă, apelantului nu i se poate agrava situația în propria lui cale de atac, tribunalul a conchis că soluția care se impune este cea de respingere ca nefondat a apelului, în temeiul art. 296 alin. 1 teza a II-a din Codul de procedură civilă.

Împotriva acestei hotărâri apelantul pârât a formulat, în termen legal, timbrat corespunzător cu taxă de timbru de 100 lei (conform art. 24 O.U.G. 80/2013) și motivat, recurs, înregistrat pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 5372/291/2012.

Criticile formulate, neîntemeiate în drept, au vizat nelegalitatea hotărârii de divorț sub următoarele aspecte:

- al reținerii false a faptului că nu s-au născut copii din căsătorie;
- al audierii, contrar legii, ca martor al reclamantei, a sorei acesteia, fără a se verifica și poziția sa procesuală referitor la această audiere;
- al reținerii culpei sale în desfacerea căsătoriei, în condițiile în care martorii nu au confirmat consumul de alcool, violența ori neglijarea obligațiilor gospodărești, iar tonul ridicat nu este agresiune verbală și psihică, ci se datorează afecțiunii auditive de care suferă; prin urmare, nu existau motive temeinice de divorț;
- al neîndrumării părților spre parcurgerea medierii astfel încât, poate și printr-o consiliere psihologică, să se depășească criza căsniciei și, astfel, să se salveze valoarea morală a mariajului.

În susținerea recursului s-a înaintat și copie S.civ. 367/2014 a Judecătoriei Roman, pronunțată în evacuare pe ordonanță președințială.

Legal citată, intimata reclamantă nu s-a prezentat, dar a solicitat respingerea recursului ca nefondat, întrucât urmărește doar tergiversarea soluției.

Examinând recursul în raport de dispozițiile art.304 și 312 Cod pr. civilă, de motivele invocate și față de probatoriul administrat în cauză, Curtea a constatat următoarele:

Deși nu s-au invocat de către recurent dispozițiile art. 304 Cod pr. civilă, apreciate a

susține nelegalitatea hotărârii tribunalului, unele din motivele expuse (respectiv motivele 2 și 4) pot fi examinate prin prisma art. 304 pct.9 Cod pr.civilă (al aplicării greșite a legii).

Primul motiv, neinvocat de altfel în apel, constituie cel mult, o eventuală greșeală, nu o nelegalitate; oricum, nici aceasta nu a survenit, din moment ce considerentele judecătoriei atestă fără echivoc faptul că nu au rezultat copii minori la data judecării (*per a contrario*: erau copii majori la data judecării).

Iar motivul privitor la absența culpei sale în destrămarea relațiilor de familie se întemeiază exclusiv pe reaprecierea declarațiilor de martori, fapt ce excede motivelor de nelegalitate prev. de art. 304 Cod pr.civilă., ținând de netemeinicie; ori eventuala netemeinicie (reaprecierea situației de fapt) nu poate fi susținută în faza recursului.

Sub aspectul celorlalte două motive, încadrate în situația prevăzută de punctul 9 al art. 304 Cod pr.civilă, s-a observat însă că nu poate fi reținută incidența nici unei situații de nelegalitate întrucât:

- art. 190 Cod pr.civilă (*„În pricinile privitoare la starea civilă sau divorț se vor putea asculta rudele și afiniile mai sus arătați, în afară de descendenți”*) permite în cazul pricinilor privitoare la divorț ascultarea inclusiv a martorilor exceptați de art. 189 alin.1 Cod pr.civilă (*„Nu pot fi ascultați ca martori: 1. rudele și afiniile până la gradul al treilea inclusiv; 2. soțul, chiar despărțit; 3. interzișii și cei declarați de lege incapabili de a mărturisi; 4. cei condamnați pentru jurământ sau mărturie mincinoasă”*). Astfel, sora reclamantei putea fi audiată, fiind respectate prevederile legii. Iar consimțământul pârâtului nu era impus de lege, această posibilitate fiind prevăzută de art. 189 alin.2 Cod pr.civilă numai pentru celelalte litigii cărora li se aplicau exclusiv prevederile art. 189 alin.1 Cod pr. civilă, nu cele derogatorii de la art. 190 Cod pr. civilă. ca în cazul de față.

- obligația participării la mediere a fost introdusă doar pentru acțiunile promovate după 1.08.2013 prin O.U.G. 90/2012 și O.U.G. 4/2013; ori acțiunea de față a fost dedusă judecării la 21.11.2012; drept urmare, nu exista nici o sancțiune pentru neparticiparea benevolă (optională) a părților la procedura instituită de Legea 192/2006. Este adevărat că era obligatorie participarea la ședința de informare asupra avantajelor medierii, însă neparcurgerea acestei proceduri putea fi invocată de pârât doar prin întâmpinare, sub sancțiunea decăderii (conform art. 109 alin.3 C.pr.civ.) – ceea ce nu a survenit însă.

Mai mult, această procedură – a medierii - nu are ca scop remedierea problemelor de familie ori consilierea psihologică a soților, ci constituie o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților. Deci o cale de rezolvare amiabilă a litigiului, nu a cauzelor ce au determinat declanșarea procesului..

Prin urmare, nefiind constatată nelegalitatea hotărârii recurate nici pentru motivele amintite și nici din oficiu, în temeiul art. 312 alin.1 Cod pr. civilă recursul a fost respins ca nefondat.

5. Legea 10/2001 – lege specială, care nu elimină accesul la justiție ci instituie norme procedurale speciale

Drept civil

Legea 10/2001

Legea 10/2001 reglementează cazuri de preluare abuzivă a imobilelor din perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, fiind o lege specială, care derogă de la dispozițiile generale prevăzute de art. 480 din Codul civil, lege care nu elimină accesul la justiție.

Prin sentința civilă nr. 3924 din 20 decembrie 2012 a Judecătoriei R. s-a admis excepția inadmisibilității acțiunii și s-a respins *ca inadmisibilă acțiunea civilă în revendicare* formulată de reclamantii C.L., C.D., C.N. și C.C. în contradictoriu cu pârâții S.C. L. S.R.L., Municipiul R. prin Primar, R.S., R.L.I., V.C., M.O. și M.R.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut că prin cererea introductivă înregistrată pe rolul Judecătoriei R. sub nr. 3342/291/2011, așa cum a fost precizată ulterior, reclamantii C.L., C.D., C.N. și C.C. au chemat în judecată și personal la interogatoriu pârâții S.C. L. S.R.L., Municipiul R. prin Primar, R.S., R.L.I. și V.C., M.T., V.V., M.O. și M.R., solicitând ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună obligarea pârâților să le lase în deplină proprietate și liniștită posesie imobilul situat în str. E.T. (fosta A.), nr. 6, R., județul N. alcătuit din construcție și teren aferent construcției cu obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată.

Din probele administrate în cauză instanța a reținut următoarele:

Reclamantii sunt moștenitorii defuncțiilor C.G. și C.M. Autorii reclamanților au dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului situat în str. E.T. (fosta A.), nr. 6, R., județul N. alcătuit din construcție și teren aferent construcției în baza contractului de vânzare-cumpărare autenticat sub nr. 2382 din 29 iulie 1938. Conform actului autentic de vânzare-cumpărare din anul 1938, imobilul era compus din teren - 895 m.p, și construcție alcătuită din camere de locuit, antre, bucătărie, cămara, sala de baie precum și atenanse.

Imobilul sus-menționat a fost expropriat de către Statul Român, conform avizului favorabil nr. 10194/28.05.1952 al Sfatului Popular al Orașului de Subordonare Regională R., a Hotărârii nr. 1184/08.07.1952 a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române de adoptare a proiectului de decret pentru declararea de utilitate publică și exproprierea unor terenuri cu construcțiile aferente situate în orașul Roman, str. E.T., nr. 2-6 și Decretul nr. 181/1952 pentru declararea de utilitate publică și exproprierea unor terenuri cu construcțiile aferente, trecând astfel în deținerea Statului Român.

Aflat în deținerea statului român, acesta, prin reprezentantul său legal RA G. a înstrăinat imobilul în cauză în temeiul Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, în două etape:

- prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 157/26.03.1998 s-a înstrăinat o suprafață utilă de 86,19 mp din construcție și 139 m.p. teren către R.S. și R.L.I. în calitate de chiriași conform contractului de închiriere nr. 159/07.11.1995. Odată cu terenul și casa s-au înstrăinat și următoarele anexe gospodărești: magazia în suprafață de 18,26 m.p. Prețul vânzării a fost eșalonat, în trei tranșe.

- prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 163/21.05.1998, s-a înstrăinat o suprafață utilă de 58,45 m.p. din construcție și 104 m.p. teren către V.C., în calitate de chiriaș conform contractului de închiriere nr. 526 din 29.03.1980. Odată cu terenul și construcția s-au înstrăinat și următoarele anexe gospodărești: magazia în suprafață de 21,94 m.p. și împrejmuiri în suprafață de 28,90 m.p.

Prin notificarea nr. 301/2001 înregistrată la Primăria Municipiului R. cu nr. 36993/21.08.2001 numiții C.N., C.G. și C.C. au solicitat „restituirea terenului în suprafață de 895 mp teren și a casei situate în R., str. E.T. nr. 6.”

Prin adresa nr. 7302/18.04.2002 li s-a comunicat notificatorilor că, fiind înstrăinat în condițiile legii nr. 112/1995, imobilul notificat nu poate fi restituit în natură, urmând a se emite o dispoziție de soluționare a notificării cu propunere de acordare despăgubiri pentru imobil.

Având în vedere aceste aspecte și fără a mai aștepta emiterea unei dispoziții de soluționare a notificării în condițiile legii nr. 10/2001 reclamantii au promovat o acțiune în instanță ce a făcut obiectul dosarului nr. 3628/C/2002 aflat pe rolul Tribunalului N., prin care

au solicitat „anularea adresei nr. 7302/16.04.2002 precum și constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului încheiate în condițiile legii nr. 112/1995.”

Motivat de faptul că acțiunea reclamanților viza atât anularea adresei primăriei Municipiului Roman, cât și constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare, Tribunalul N. a dispus cauza și a trimis Judecătoria R. spre soluționare capătul de cerere privind constatarea nulității absolute a vânzării-cumpărării,

Prin sentința civilă nr. 2949 pronunțată de Judecătoria R. la data de 17.10.2011, în dosarul nr. 7329/1/2008, s-a constatat perimată acțiunea în anularea contractelor de vânzare-cumpărare formulată de reclamanți. Totodată au formulat prezenta acțiune în revendicare solicitând ca instanța să compare cele trei titluri de proprietate: titlul reclamanților, care provine de la adevărații proprietari ai imobilului și este reprezentat de contractul de vânzare-cumpărare din 29.07.1938 și celelalte două titluri ale părților, respectiv, contractul de vânzare-cumpărare din nr. 157 din 26.03.1998 și contractul de vânzare-cumpărare nr. 163 din 21.05.1998, care provin de la același autor, statul român.

Acțiunea în revendicare întemeiată pe dispozițiile dreptului comun nu a putut fi admisă atunci când persoanele îndreptățite au urmat procedura administrativă obligatorie prevăzută de dispozițiile Legii nr. 10/2001, atât în situațiile în care această procedură a fost finalizată, prin emiterea unei decizii sau dispoziții motivate, cât și în situația în care această procedură nu este analizată la data sesizării instanței.

În speță, reclamanții puteau obține soluționarea notificării și, ca atare, măsurile reparatorii prevăzute de legea nr. 10/2001 pe calea unei contestații la legea nr. 10/2001, iar nu pe calea unei acțiuni în revendicare întemeiată pe dreptul comun.

Astfel, instanța a considerat că doar persoanele exceptate de la procedura prevăzută de legea nr. 10/2001 precum și cele care, din motive independente de voința lor, nu au putut să utilizeze această procedură în termenele legale au deschisă calea acțiunii în revendicare a bunului litigios, însă doar cu condiția ca acesta să nu fi fost cumpărat cu bună-credință și cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 112/1995 de către chiriași.

În concluzie, atâta timp cât reclamanții au înțeles să urmeze procedura prevăzută de Legea nr. 10/2001 nu mai pot exercita ulterior acțiunea în revendicare, având în vedere regula *electa una via* și principiul securității raporturilor juridice consacrat în jurisprudența CEDO, ei având posibilitatea de a uza de toate mecanismele puse la dispoziție de această lege pentru obținerea despăgubirilor sau a altor măsuri reparatorii chiar și prin compensare, însă nu și dreptul de a obține restituirea imobilului în natură, întrucât statul, la adoptarea legii nr. 10/2001, nu a garantat restituirea tuturor imobilelor în natură, ci doar în cazul în care acesta nu a fost înstrăinat.

În acest sens s-a pronunțat Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 33/09.06.2008, care are ca obiect recursul în interesul legii referitor la admisibilitatea acțiunii în revendicare ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001, în care se stabilește în mod imperativ că „concurusul dintre legea specială și legea generală se soluționează în favoarea legii speciale, conform principiului *specialia generalibus derogant*, chiar dacă aceasta nu este prevăzut expres în legea generală. În cazul în care sunt sesizate neconcordanțe între Legea specială, respectiv Legea 10/2001 și Convenția Europeană a Drepturilor Omului, aceasta din urmă are prioritate. Această prioritate poate fi dată în cadrul acțiunii în revendicare întemeiată pe dreptul comun, în măsura în care astfel nu s-ar aduce atingere unui alt drept de proprietate sau securității raporturilor juridice”.

Față de considerentele reținute instanța a admis excepția inadmisibilității și a respins acțiunea reclamanților ca inadmisibilă

Respingerea prezentei acțiuni în revendicare ca inadmisibilă nu încalcă prevederile art. 21 din Constituție care consacră accesul liber la justiție și nici art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât persoana îndreptățită are posibilitatea de a supune controlului judecătoresc toate deciziile care se iau în cadrul procedurii Legii nr. 10/2001, iar în cadrul acestui control partea interesată poate deduce

judecății însuși dreptul de proprietate asupra imobilului în litigiu.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel reclamantii iar Tribunalul Neamț, prin decizia nr. 272 din 9 decembrie 2013 a respins ca nefondat apelul.

Analizând apelul formulat prin prisma motivelor invocate și a dispozițiilor legale aplicabile, Tribunalul a reținut următoarele:

Reclamantii au declanșat un demers judiciar întemeiat pe dispozițiile *art. 480 C.civ.*, ce are ca scop redobândirea dreptului de proprietate asupra *unui imobil preluat abuziv*.

Dar, un asemenea demers nu poate fi parcurs decât în condițiile și cu respectarea procedurii instituite de *Legea nr. 10/2001*, care constituie dreptul comun în materie. Prin acest act normativ sunt reglementate toate cazurile de preluare abuzivă a imobilelor din perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, *indiferent dacă preluarea s-a făcut cu titlu valabil sau fără titlu valabil*, fiind vizată inclusiv restituirea acelor imobile a căror situație juridică și-ar fi putut găsi dezlegarea până la data intrării sale în vigoare, în temeiul *art. 480 și 481 C. civ.*

Legea nouă suprimă, practic, acțiunea dreptului comun în cazul ineficacității actelor de preluare la care se referă și, fără a elimina accesul în justiție, perfecționează sistemul reparator, iar prin norme procedurale speciale, îl subordonează controlului judecătoresc. Soluția a fost anticipată legislativ și prin *art. 6 alin. (2) din Legea nr. 213/1998*, care prevede că „bunurile preluate de stat fără un titlu valabil, inclusiv cele obținute prin viciera consimțământului, pot fi revendicate de foștii proprietari sau succesorii acestora, *dacă nu fac obiectul unor legi speciale de reparații* ”.

Or, *Legea nr. 10/2001* reglementează măsuri reparatorii inclusiv pentru imobilele preluate fără titlu valabil, astfel că, după intrarea în vigoare a acestui act normativ, nici *dispozițiile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 nu mai pot constitui temei pentru revendicarea unor imobile aflate în această situație*.

Pe de altă parte, *Legea nr. 10/2001* instituie atât o procedură administrativă prealabilă, cât și anumite termene și sancțiuni *menite să limiteze incertitudinea raporturilor juridice născute în legătură cu imobilele preluate abuziv de stat*. Numai persoanele exceptate de la procedura acestui act normativ, precum și cele care, din motive independente de voința lor, nu au putut să utilizeze această procedură în termenele legale, au deschisă calea acțiunii în revendicarea bunului litigios, dacă acesta nu a fost cumpărat, în temeiul dispozițiilor *Legii nr. 112/1995*, de către chiriași.

Reclamantele nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele enumerate anterior, întrucât nu sunt exceptate de la aplicarea dispozițiilor legii speciale, ele formulând, de altfel, notificare în temeiul legii speciale.

Contrar susținerilor apelantelor, în speță nu se poate opera cu soluția consacrată în materie de revendicare, respectiv, *aceea de comparare a titlurilor de proprietate deținute de părți* și de caracterizare a unuia din ele ca fiind mai puternic, întrucât, așa cum se prevede expres de *art. 480 C.civ.*, invocat de reclamante ca temei al acțiunii lor, dreptul de proprietate este un drept exclusiv și absolut, care trebuie exercitat „în limitele determinate de lege”. Or, în conformitate cu *art. 45 alin. (2) și (4) coroborat cu art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001*, după intrarea în vigoare a acestui act normativ, restituirea imobilelor preluate fără titlu valabil și înstrăinate prin acte de dispoziție *este condiționată de constatarea pe cale judecătorească a nulității actului de înstrăinare*, determinată de reaua-credință a părților din actul de înstrăinare, iar în cazul imobilelor preluate cu titlu valabil, aceeași măsură este consecința constatării nulității absolute a actelor juridice de înstrăinare, pentru încălcarea dispozițiilor imperative ale legilor în vigoare la data înstrăinării.

Astfel, din interpretarea acestor norme legale coroborate cu cele ale *art. 18 lit. c) din Legea nr. 10/2001* rezulta că nulitatea absolută a actului de înstrăinare, *constatată însă în contextul art. 45 din Legea nr. 10/2001*, se impunea ca o premisă inevitabilă restituirii în natură a imobilului preluat abuziv.

Deși s-au conformat reglementării speciale, prin trimiterea notificării, reclamantele nu au așteptat finalizarea procedurii administrative, promovând prezenta acțiune, încercând, prin eludarea normei speciale, obținerea restituirii în natură a imobilului.

Or, așa cum în mod corect a reținut prima instanță, acestui demers i se opune și principiul *electa una via*, care presupune că, odată aleasă o cale de valorificare a dreptului, partea nu o poate abandona, pentru a tinde la valorificarea aceluiași drept prin intermediul unei alte proceduri. Accesul la justiție le este recunoscut reclamantelor în procedura și în termenii reglementați de Legea nr. 10/2001, la prevederile căreia au recurs, dar fără a-și finaliza demersul.

De asemenea, reclamantele au solicitat în justiție și anularea contractelor de vânzare-cumpărare încheiate de pârâți în temeiul Legii nr. 112/1995, dar, prin hotărâre irevocabilă *s-a constat perimată acțiunea*.

Pentru considerentele expuse, Tribunalul a apreciat ca nefondate criticile formulate împotriva sentinței primei instanțe, respingând apelul formulat ca nefondat, în temeiul art. 296 C.proc.civ.

Împotriva deciziei pronunțate în apel au declarat recurs C.R., C.D., C.T., B.M.C. și K.C., recursul fiind declarat în termen și scutit de plata taxei de timbru.

Au susținut recurenții că soluționarea corectă a litigiului presupune compararea drepturilor autorilor de la care provin titlurile de proprietate, urmând să câștige acea parte care a dobândit de la autorul al cărui drept este preferabil.

Valabilitatea titlului reclamanților, se susține că este incontestabilă întrucât aceștia au dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului revendicat de la adevăratul proprietar.

De asemeni, s-a susținut că dreptul de proprietate asupra imobilului din str. E.T. nr., R., județul N. (construcție și teren) a rămas în patrimoniul autorilor reclamanților iar prin moștenire a trecut în patrimoniul reclamanților, întrucât nu a trecut niciodată în proprietatea statului, Decretul nr. 181/1952 neconstituind un titlu valabil de proprietate ci doar un act nelegal, iar autorii lor nu au beneficiat niciodată de nicio despăgubire pentru imobilul de care au fost abuziv deposedați, nesubzistând nici cauza de utilitate publică.

Referitor la titlurile pârâților R. și V. s-a arătat că acestea provin de la statul român, care este un non-dominus și că reclamanții au dobândit dreptul de proprietate asupra imobilelor de la adevăratul proprietar, prin moștenire legală iar pârâții au dobândit doar posesia de facto a imobilului, nu și proprietatea asupra acesteia întrucât acest drept se află în patrimoniul reclamanților.

Au precizat reclamanții că de esența acțiunii în revendicare este compararea titlului reclamanților cu cele ale pârâților, urmând să câștige acea parte care a dobândit de la autorul al cărui drept este preferabil, iar intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001 nu impietează asupra regulilor aplicabile în revendicare.

S-au invocat dispozițiile art. 45 al.1 din Legea nr. 10/2001 în raport de care s-a arătat că, contractele de vânzare-cumpărare care, în speță, constituie titlurile pârâților, nu sunt valabile, fiind lovite de nulitate absolută.

În finalul motivării recursului, recurenții au criticat hotărârea susținând că singurul argument pe care îl are instanța în vedere este principiul „*electa una via*” fără a ține cont de noua tendință a Înaltei Curți în a da aplicare acestui principiu (cu referire la decizia nr. 2068/22 martie 2012, într-o speță similară).

Au susținut reclamanții că dacă reclamantul nu a obținut retrocedarea în natură, acestuia nu îi poate fi opusă regula *electa una via*.

Examinând cauza în raport de motivele invocate și de dispozițiile art. 304 pct. 9 Cod pr. civilă, Curtea de Apel a reținut următoarele:

Recurenții-reclamanți prin acțiunea formulată au solicitat revendicarea imobilului situat în str. E.T. (fostă A.) nr. 6, R., județul N., alcătuit din construcție și teren aferent construcției, întemeind acțiunea pe dispozițiile art. 480 alin.1 Cod civil.

Legea nr. 10/2001 reglementează cazurile de preluare abuzivă a imobilelor din perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, indiferent dacă preluarea s-a făcut cu titlu valabil

sau fără titlu valabil, vizând restituirea acelor imobile a căror situație juridică ar fi putut fi dezlegată până la data apariției acesteia, în temeiul art. 480 din Codul civil.

Practic, Legea 10/2001 constituie o lege specială, care derogă de la dispozițiile generale prevăzute de art. 480 din Codul civil, lege care nu elimină accesul la justiție ci prevede norme procedurale speciale, prevăzând posibilitatea controlului judecătoresc.

Prin notificarea nr. 301/2001 înregistrată la Primăria municipiului R. cu nr. 36993/21 august 20021, numiții C.N., C.G. și C.C. au solicitat „restituirea terenului în suprafață de 895 mp teren și a casei situate în Roman, str. E.T. nr. 6, iar, prin adresa nr. 7302 din 18 aprilie 2002 li s-a comunicat notificatorilor că imobilul nu poate fi restituit în natură întrucât a fost înstrăinat în condițiile Legii nr. 112/1995, urmând a se emite dispoziție de soluționare a notificării cu propunere de acordare de despăgubiri pentru imobil.

S-a constatat astfel că s-a început procedura la Legea nr. 10/2001, formulându-se notificare în temeiul acestei legi, solicitându-se restituirea imobilelor în cauză, situație în care s-a apreciat că recurenții reclamanți nu pot urma și procedura de drept comun, chiar dacă procedura la Legea nr. 10/2001 nu a fost finalizată.

De aceea s-a apreciat că în mod corect instanțele au reținut în raport și de decizia nr. 33/ 9 iunie 2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție că atunci când sunt în concurs legea specială și legea generală, acest concurs se soluționează în favoarea legii speciale, iar când ar exista neconcordanțe între legea specială și Convenția Europeană a Dreptului Omului, are prioritate aceasta din urmă, însă această prioritate poate fi dată în cadrul acțiunii în revendicare întemeiată pe dreptul comun doar în măsura în care nu s-ar aduce atingere unui alt drept de proprietate sau securității raporturilor juridice.

În cauza de față imobilul este înstrăinat în temeiul Legii nr. 112/1995 prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 157/26 martie 1998 și prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 163 din 21 mai 1998, contracte care sunt în ființă, nefiind anulate (prin sent. civilă 2949/2011 în dosarul nr. 7329/1/2008 s-a constatat perimată acțiunea în anularea contractelor de vânzare-cumpărare formulate de reclamanți).

Față de cele menționate s-a apreciat că ambele instanțe au soluționat în mod corect cauza, acțiunea în revendicare întemeiată pe dispozițiile dreptului comun neputând fi admisă atunci când persoanele îndreptățite au urmat procedura administrativă obligatorie prevăzută de Legea nr. 10/2001, chiar dacă procedura nu a fost finalizată, reclamanții alegând calea de urmat prin formularea notificării.

Celelalte motive de recurs (vizând compararea titlurilor și valabilitatea titlurilor intimaților) nu au fost analizate întrucât vizează fondul cauzei, or cauza a fost analizată pe excepție, situație în care au fost analizate doar motivele privind excepția inadmisibilității acțiunii.

În considerarea celor menționate anterior, Curtea de Apel, în baza art. 304 pct. 9 Cod pr. civilă a respins recursul ca nefondat.

6. Apel – drepturi salariale (diferențe rezultate din aplicarea salariului de bază minim brut din CCM ramură, H.G.1193/2010 și H.G 1225/2011, în loc de cel din CCM unitate) – neacordare după 1.01.2011

Dreptul muncii

Art. art. 229 alin. (4) , 238 Codul Muncii; art. 8 din Legea 130/1996;
art. 132, 148 din Legea 62/2011; HG 1193/2010; HG 1225/2011;
art. 1270 din Noul Cod Civil (969-970 din vechiul Cod civil);
art. 10 din Legea 284/2010

Denunțarea CCM nivel superior și neîncheierea altui astfel de CCM, înlătură obligația respectării la negocierea CCM nivel unitate a principiului obligativității limitei

minimale a drepturilor.

Legea 284/2010, spre deosebire de Legea 330/2009, definește salariul de bază minim brut, astfel încât clauzele CCM nivel unitate privind acest drept nu pot fi interpretate decât în acord cu legea de salarizare, anume că în compunerea sa intră valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare negociați, nu doar valoarea de referință; urmare, acest quantum respectă și prevederile salariului minim garantat din H.G. 1193/2010 și 1225/2011.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 115 din 11 iunie 2014*

Prin S.civ. 1613/18.11.2013, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul 2639/110/2013, s-a respins acțiunea formulată de reclamantii T.E.N., D.D., ș.a. în contradictoriu cu pârâții S.N.T.F.C. "C.F.R. CĂLĂTORI" S.A. și Sucursala G., având ca obiect „drepturi bănești” ca nefondată.

În motivarea soluției s-a reținut că prin cererea dedusă judecății la 8.05.2013, contestatorii au chemat în judecată pe pârâtele S.N.T.F.C. "C.F.R. Călători" S.A. și Sucursala de T.F.C. G., solicitând instanței ca prin hotărârea ce va fi pronunțată să se dispună :

1. Obligarea pârâtelor în solidar la plata către fiecare reclamant a diferenței de drepturi salariale aferente perioadei ianuarie 2011-30 aprilie 2013, actualizate cu indicii de inflație de la data scadenței și până la data plății efective, sume reprezentând diferența de salariu (incluzând salariul de bază, indemnizații, sporuri, adaosuri și alte sume acordate în temeiul raporturilor de muncă) dintre suma primită cu acest titlu și suma ce ar fi trebuit să o primească în condițiile în care s-ar fi respectat contractele colective de muncă de la nivel de ramură și s-ar fi aplicat, ca bază de calcul 700 lei x coeficientul de ierarhizare, aferent funcției/meseriei, respectând astfel principiul dreptului câștigat ;

2. Obligarea pârâtelor la plata dobânzii legale (daune interese) constând în beneficiul nerealizat, în quantumul prevăzut de O.G. nr. 13/2011, de la data scadenței drepturilor până la data plății efective ;

3. Obligarea pârâtelor la plata cheltuielilor de judecată, în conformitate cu dispozițiile art. 274 C.Pr.Civ.

În motivare s-a arătat că sunt salariații pârâtelor și, în această calitate, acestea aveau obligația să le plătească drepturile salariale cu respectarea clauzelor din contractele colective de muncă de la nivel superior, respectiv CCM Ramura Transporturi valabil pe anii 2008-2010 motiv pentru care instanțele de judecată le-au recunoscut și au obligat pârâtele să le acorde aceste drepturi pentru perioada 2008-2010.

Prin hotărâri definitive s-a stabilit că salariul de bază de încadrare nu poate fi mai mic decât salariul minim stabilit prin contractul colectiv de muncă la nivel superior, în speță 700 lei x coeficientul de ierarhizare, aferent funcției/meseriei pe care erau încadrați, însă pentru anii 2011-2012, 2012-2012 au fost încheiate CCM nivel de unitate care au stabilit un salariu minim brut pe unitate de 600 lei în loc de 700 lei, menținând coeficienții de ierarhizare din contractele anterioare precum și formula de calcul al salariului de bază de încadrare.

S-a susținut că s-a încălcat art. 238 din Codul Muncii, art. 8 din Legea 130/1996 ce era în vigoare la data încheierii C.C.M.2011-2012 și art. 132 din Legea 62/2011 a dialogului social ce era în vigoare la data încheierii C.C.M.2012-2013 potrivit cărora la încheierea contractelor colective de muncă, prevederile legale referitoare la drepturile angajaților au caracter minimal și nu pot fi cuprinse clauze care să stabilească drepturi la nivel inferior celor stabilite prin contractul colectiv de muncă de la nivel superior. Prin stabilirea drepturilor salariale fără a avea în vedere un salariu minim brut de 700 lei s-a încălcat flagrant legea care guvernează dreptul muncii și reglementările legale privind salariul minim garantat în plată stabilit de HG 1193/2010 pentru anul 2011 la suma de 670lei/lunar și de HG 1225/2011 pentru anul 2012 la 700 lei/lunar.

Cu privire la actualizarea sumelor cu coeficientul de inflație și dobânda legală

reclamanții au arătat că de la data scadenței și până la data promovării cererii inflația a fost de circa 15 %, așa cum rezultă din coeficienții comunicați de INS. Puterea de cumpărare a scăzut astfel că în concret valoarea reală a sumelor convenite s-a diminuat și nu mai poate fi cumpărată aceeași cantitate de produse, motiv pentru care sunt îndreptățiți să solicite despăgubirea actualizată, în cele două moduri arătate, care să le asigure o reparare corectă și legală a prejudiciului produs de către pârâte prin neplata la scadență a drepturilor salariale convenite.

Reclamanții au mai solicitat a se avea în vedere și prevederile art. 1270 din Noul Cod Civil (969-970 din vechiul Cod civil), privind puterea de lege între părți a convențiilor legal făcute, dar și ale art. 148 din Legea 62/2011 privind obligativitatea executării contractului colectiv de muncă, solicitând și cheltuieli de judecată.

În drept, cererea a fost întemeiată pe disp.art.3-40, art. 161, art. 236, art. 241, art. 243, art.269, art. 283, alin (1) lit. c din Codul Muncii din vechea numerotare (art. 166, art.170, art.171, art.229, art.230, art.268 alin. (1), lit.c, 278 în noua numerotare); art. 11, 13 și 30 din Legea 130/1996; art. 132 și 148 din Legea nr.62/2011; C.C.M. la nivel de unitate valabil pentru anii 2011-2013; art. 969, 970, 1084, 1086, 1088 din vechiul Cod Civil și art. 1270 din Noul Cod Civil.

În scop probator au atașat extras C.C.M. Unic la Nivel de Ramură Transporturi nr.**/2008 pe anii 2008-2010, Act Adițional la Nivel de Grup de Unități din Transportul Feroviar pe anii 2006-2008, C.C.M. la nivel de unitate S.N.T.F.C. „C.F.R. Călători” S.A. pe anul 2011-2012, copii după acte de stare civilă, acte adiționale la contractele individuale de muncă și carnete de muncă ale reclamanților, tabel cu diferențele salariale și centralizator sume pentru perioada 2011-2013.

S-a depus întâmpinare de către pârâta S.N.T.F.C. „C.F.R. Călători S.A.” – Sucursala de T.F. G. care a solicitat instanței respingerea acțiunii ca nefondată motivat de faptul că reclamanții au solicitat diferențe de drepturi salariale pentru perioada 2011-2013 dar și-au întemeiat acțiunea pe dispozițiile C.C.M. la Nivel de Ramură Transporturi pentru anii 2008-2010 care a fost denunțat și nu mai producea efecte începând din 2011.

Referitor la principiul drepturilor câștigate, invocate în susținerea acțiunii de către reclamanți, s-a arătat de pârâtă că, începând cu 2011, nu mai era aplicabil art. 4 alin. (3) din C.C.M. la Nivel de Ramură Transporturi deoarece după 31.12.2010 nu a mai fost încheiat un contract colectiv la nivel de ramură de activitate. După 31.12.2010 activitatea de la C.F.R. călători a fost reglementată numai de CCM. încheiate la nivel de unitate care constituie de fapt legea părților între salariați-patronat. Mai mult hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată nu prevăd obligativitatea ca drepturile respective să se regăsească în contractele ulterioare. S-a mai susținut că obligația de a respecta salariul minim garantat în plată a fost îndeplinită de societate așa cum rezultă din actele adiționale depuse de reclamanți la dosarul cauzei.

În dovedirea acțiunii atât reclamanții cât și pârâta S.N.T.F.C. „C.F.R. Călători S.A.” București – Sucursala de Transport Feroviar Galați au depus înscrișuri.

Analizand contestația de față prin prisma motivelor formulate instanța a reținut următoarele:

Reclamanții au solicitat obligarea pârâtelor în solidar la plata către fiecare reclamant a diferenței de drepturi salariale aferente perioadei ianuarie 2011-30 aprilie 2013, actualizate cu indicele de inflație de la data scadenței și până la data plății efective, sume reprezentând diferența de salariu (incluzând salariul de bază, îndemnizații, sporuri, adaosuri și alte sume acordate în temeiul raporturilor de muncă) dintre suma primită cu acest titlu și suma ce ar fi trebuit să o primească în condițiile în care s-ar fi respectat contractele colective de muncă de la nivel de ramură și s-ar fi aplicat, ca bază de calcul 700 lei x coeficientul de ierarhizare, aferent funcției/meseriei, obligarea pârâtelor la plata dobânzii legale (daune interese) constând în beneficiul nerealizat, în quantumul prevăzut de O.G. nr. 13/2011, de la data scadenței drepturilor până la data plății efective precumși la plata cheltuielilor de judecată, în

conformitate cu dispozițiile art. 274 C.Pr.Civ.

Reclamanții au fost angajații societății pârâte după 01.01.2011, așa cum rezultă din copiile carnetelor de muncă depuse la dosarul cauzei.

Potrivit art. 41 alin. 3 lit. a) din CCM unic la nivel de ramura transporturi pe anii 2008-2010, încheiat la data de 19.12.2007 și înregistrat la Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse sub nr. 722/02/24.01.2008, s-a prevăzut că "*Salariul de bază minim brut la nivelul ramurii transporturi, valabil din data de 1 ianuarie 2008 și negociat pentru un program complet de lucru de 170 ore medie/lună, este de 700 lei, adică 4,12 lei/oră, salariul fiind stabilit fără alte sporuri, adaosuri ori indemnizații incluse în acesta.*"

Aceste prevederi contractuale nu au fost aplicate de unitatea pârâtă, pe argumentarea potrivit căreia drepturile salariale solicitate nu sunt reluate și în contractul colectiv de muncă la nivel de unitate, iar obligația de a aplica CCM încheiat la nivel superior ar fi incidentă doar dacă ar exista un asemenea contract colectiv de muncă însă așa cum rezultă din adresa 171/DDS/21.03.2011 emisă de M.M.F.P.S (fila 199 dosar) Contractul Colectiv de Muncă la Nivel de Ramură Transporturi a fost denunțat de Confederația Națională a Patronatului Român, parte semnatară a contractului, fiind notificate cu privire la denunțare și organizațiile sindicale respectiv Alianța Sindicatelor Transportatorilor din România și Convenția Sindicală Națională a Transportatorilor din România, la data de 17.11.2010.

La sfârșitul anului 2010 a expirat Contractul Colectiv de Muncă la Nivel de Ramură Transporturi pentru 2008-2010 cu nr. 722/02/24.01.2008, astfel încât în perioada 2011-2013 erau aplicabil contractul colectiv de muncă încheiat la nivel de unitate.

Prin HG 1260/21.12.2011, au fost stabilite sectoarele de activitate, definite de art. 1 lit. r din Legea dialogului social nr. 62/2011, la nivelul cărora se pot încheia contracte colective, la pct. 16. regăsindu-se și sectorul de activitate transporturi terestre și servicii conexe.

Analizând posibilitate existenței unui contract colectiv la nivel superior celui încheiat la nivel de unitate instanța a constatat că nu există încheiat un contract la nivelul sectorului de activitate transporturi, în perioada 2012-2013 existând întâlniri, în vederea încheierii unui C.C.M. pe anii 2012-2013 la nivelul CNCF „CFR” – SA., care nu au avut finalitate.

Prin urmare, pârâta a acordat și a plătit reclamanților drepturile salariale solicitate, respectând prevederile art. 40 alin. (2) lit.c) din Codul muncii potrivit cărora "*angajatorul are obligația să acorde salariaților toate drepturile ce decurg din lege, din contractul colectiv de muncă aplicabil și din contractului individual de muncă*", precum și prevederile art. 229 alin. (4) din Codul muncii potrivit cărora "*contractele colective de muncă încheiate cu respectarea dispozițiilor legale constituie legea părților*".

Toate normele legale în materia relațiilor de muncă consacră caracterul obligatoriu al contractelor colective de muncă, caracter garantat constituțional și prin art. 41 alin. (5) din Constituția României conform căruia: „*Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate*”.

Obligativitatea contractelor colective de muncă operează, în prezent potrivit art.133 alin. (1) din Legea dialogului social nr.62/2011, conform căruia: „(1) *Clauzele contractelor colective de muncă produc efecte după cum urmează: a) pentru toți angajații din unitate, în cazul contractelor colective de muncă încheiate la acest nivel; b) pentru toți angajații încadrați în unitățile care fac parte din grupul de unități pentru care s-a încheiat contractul colectiv de muncă; c) pentru toți angajații încadrați în unitățile din sectorul de activitate pentru care s-a încheiat contractul colectiv de muncă și care fac parte din organizațiile patronale semnatare ale contractului.*”

În anul 2011 prin Actul adițional înregistrat la MMFPS sub nr. **/04.01.2011 a fost prelungită valabilitatea Contractului Colectiv de Muncă la Nivel de Grup de Unități din Transportul Feroviar pe 2006-2008 așa cum fusese modificat prin Actul Adițional înregistrat la M.M.F.P.S. cu nr. **/20.06.2008, până la data de 31.01.2011, celelalte prevederi ale acestuia rămânând nemodificate. Acest act adițional (superior pentru cel de la nivel de unitate) nu cuprinde clauze privind un minim de 700 de lei pentru salariul de bază minim brut

la nivelul grupurilor de unități din transporturi feroviare.

În ceea ce privește obligativitatea societății de a respecta salariul minim brut garantat în plată stabilit de guvern pentru anii 2011-2013 instanța, analizând actele adiționale depuse de reclamanti și intervenientă precum și centralizatoarele de la filele 183-186, constată că au fost respectate dispozițiile HG 1193/2010 (670 lei începând cu 01.01.2011), HG 1225/2011 (700 lei începând cu 01.01.2012) și HG 23/2013 (750 lei începând cu 01.02.2013).

Principiul drepturilor câștigate în forma invocată de reclamanti nu poate fi reținută de instanță având în vedere art. 41 alin. (5) din Constituția României și art. 133 alin. (1) din Legea nr. 62/2011, care consacră, primul, caracterul obligatoriu al convențiilor colective și, al doilea, condițiile concrete în care clauzele contractelor colective de muncă își produc efectele față de angajați. Numai existența unor hotărâri judecătorești prin care li s-au recunosc anumite drepturi salariale pentru perioade anterioare anului 2011 nu îi îndreptățește pe reclamanti și pe intervenientă să primească aceleași drepturi și în perioada 2011-2013, contrar clauzelor contractuale.

În considerarea celor arătate mai sus, reținând ca niciuna dintre criticile formulate de atât de reclamanti cât și de intervenientă nu sunt întemeiate, tribunalul a conchis în sensul respingerii acțiunii și a cererii de intervenție în nume propriu ca nefondate.

Împotriva acestei hotărâri, în termen legal, motivat și scutit de plata taxelor judiciare, au declarat apel reclamantii, cauza înregistrându-se pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 2639/110/2013.

În cauză a fost urmată procedura prevăzută de art.471 Cod procedură civilă după care s-a stabilit termen de judecată.

Prin apelul declarat, s-au formulat, în esență, următoarele critici hotărârii pronunțate de tribunal:

- ignorarea faptului că drepturile recunoscute și acordate prin negocierile anterioare erau drepturi câștigate, deci nu puteau fi reduse decât cu încălcarea prevederilor, cu valoare de principiu (privind natura juridică de izvor de drept a CCM nivel superior față de cel inferior, privind stabilirea clauzelor CCM numai în limita și condițiile legii, privind caracterul obligatoriu al limitelor minimale din CCM nivel superior pentru CCM nivel inferior și din legea de salarizare față de CCM-uri) din C.muncii, Legea 130/1996 și Lg. 62/2011;

- neaplicarea regulilor de interpretare prev. de art. 977-985 C.civil 1865 și de art. 1266-1269 N.C.Civil, cu excepția de la art. 983 C.Civ. (1269 N.C.Civ.) pentru raporturile de muncă.

- nesancționarea nelegalității plății unui salariu de bază minim (corespunzător clasei 1 de salarizare) inferior (600 lei) celui minim garantat în plată pe țară de 670 lei prev. de H.G. 1193/2010 cu 1.01.2011, respectiv de 700 lei prev. de H.G. 1225/2011 cu 1.01.2012.

- neobservarea că și în CCM nivel ramură transporturi **/2008, art. 41 pct. 3, salariul de bază minim era de 700 lei, iar valabilitatea a fost prelungită până la 31.12.2011 nefiind denunțat conf. art. 4 pct.2.

Pentru aceste motive, apelanții au solicitat admiterea apelului și pe fond admiterea în totalitate a acțiunii.

În termen procedural în cauză a depus întâmpinare doar intimata-pârâtă SN TFC CFR Călători SA - Sucursala de T.F.C. G., solicitând respingerea apelului întrucât temeiul pe care s-au fondat pretențiile (CCM ramură) a fost denunțat la 17.11.2010, producând efecte până la 31.12.2010, iar teoria drepturilor câștigate nu se aplică, încetând o dată cu actul ce-l instituia. A mai susținut că s-au respectat dispozițiile H.G. 1193/2010 și 1225/2011, iar hotărârile judecătorești limitau în timp drepturile contractuale acordate, neputând substitui negocierile ulterioare.

În termen s-a formulat și răspuns la întâmpinare susținându-se că temeiul acțiunii nu a fost exclusiv CCM ramură, ci și art. 37-40 alin.2, 161, 236, 241, 243, 269, 283 alin.1,,c,, C.muncii, art. 11,13,30 Legea 130/1996, 132, 148 Lg. 62/2011, CCM unitate 2011-2013, art. 969, 970, 1084, 1086, 1088 C.civ. 1865, 1270 N.C.Civil; apoi au reluat aceleași argumente susținute ca și în motivele de apel.

Intimatul pârât SNTFC CFR Călători București nu a formulat apărări.

Având în vedere caracterul devolutiv al apelului, instanța pentru lămurirea pe deplin a situației litigioase a apreciat necesar administrarea de noi probe în apel și drept consecință s-a solicitat apelanților să probeze obținerea pe cale judecătorească a recunoașterii drepturilor salariale invocate pentru perioada anterioară datei de 1.01.2011.

Pentru termenul din 7.05.2014 s-a înaintat extras ECRIS d. 4212/110/2012.

Din oficiu s-a listat soluția din d. 4212/110/2012 și s-a atașat pentru termenul din 11.06.2014.

Examinând apelul în raport de motivele invocate, de actele și lucrările dosarului, precum și față de prevederile art. 476 ș.u. N.C.pr.civ., Curtea a constatat caracterul său nefondat, justificat de următoarele:

Investirea a vizat plata diferenței dintre drepturile salariale efectiv încasate (și calculate conform CCM nivel unitate pornind de la un salariu de bază brut de 600 lei pentru clasa 1 de salarizare) și cele care li se cuveneau legal reclamanților prin aplicarea salariului minim brut la nivel de ramură transporturi, în sumă de 700 lei (pentru aceeași clasă de salarizare), pentru perioada 01.01.2011 – 31.12.2011, astfel cum este prevăzut de art.41 alin.3 lit.a, b din CCM la nivel de ramură transporturi pe anii 2009 – 2010.

Prin urmare, cuantumul de 700 lei pretins pentru salariul de bază brut își avea temeiul exclusiv în CCM nivel ramură transporturi **/2008-2010; Așa cum a reținut și instanța de fond, fără a se contesta în apel de către apelanți, acest contract a fost aplicabil numai până la 31.12.2010, urmare a denunțării din 17.11.2010 (dovadă fl. 199 d.fond – adresa MMPS 171/21.03.2011); Prin urmare, după 1.01.2011, cuantumul de 700 lei/salariu bază brut nu mai era stabilit la nivel de CCM superior, cu putere minimală obligatorie, pentru CCM-urile inferioare (conf. Art. 238 C.muncii, art. 8 Legea 1130/1996 R.f.din ian.2011, art. 132 alin.3 Legea 62/2011: *”Contractele colective de muncă nu pot conține clauze care să stabilească drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă încheiate la nivel superior”*). Deci, lipsind prevederi obligatorii minimale la nivel superior, încheierea CCM nivel unitate nu era condiționată de regula amintită.

De asemenea, în același context, nici clauzele înserate în art. 2 CCM unitate – cu acoperire și în prevederile art. 31 alin.1 Legea 130/1996 R, f.din ian 2011, art. 149 Legea 62/2011 (*”Clauzele contractului colectiv de muncă pot fi modificate pe parcursul executării lui, în condițiile legii, ori de câte ori toate părțile îndreptățite să negocieze contractul colectiv de muncă convin acest lucru.,)* - nu puteau fi interpretate în sensul pretins, lipsind orice dispoziție mai favorabilă în CCM nivel superior, după înregistrarea sa la MMPS. Mai mult, nici art. 2 din CCM nivel Ramură 722 nu era în sensul pretins, ci statua că *” (1) Prezentul contract colectiv de muncă unic la nivel de ramură transporturi cuprinde drepturile și obligațiile patronilor și ale salariaților cu privire la condițiile generale de muncă. (2) Prin încheierea contractului colectiv de muncă la celelalte niveluri, drepturile și obligațiile părților cu privire la condițiile specifice de muncă vor fi negociate de către acestea cu respectarea prevederilor minimale stabilite prin orice act normativ care vizează activitatea specifică din ramură, emis de instituția abilitată a statului, precum și cu respectarea reglementărilor internaționale ratificate de România”*, fără referire la drepturi salariale minimale.

Teoria drepturilor câștigate, cu argumentația susținută de apelanți, nu poate fi însușită de instanță întrucât, în primul rând, nu este acoperită de clauzele CCM (de la nici un nivel, aplicabile în perioada vizată 1.01.2011-martie 2013) în sensul obligației pornirii negocierilor ulterioare de la cuantumul drepturilor din contractele anterioare; De asemenea, în dosarul 4212/110/2012 nu s-au recunoscut drepturi decât până la 31.12.2010, tot pe perioada valabilității CCM nivel de ramură și nu și pentru reclamantul din prezenta cauză A.V.; Mai mult, regulile interpretării contractuale (conf, C.Civil 1865 și N.C.Civil), se aplică strict la clauzele CCM nivel unitate – în vigoare pentru perioada investirii -, iar acestea nu s-au invocat, și prin urmare nici dovedit, a ridica astfel de probleme de interpretare.

Referitor la nesancționarea neaplicării de către angajator a limitei minimale a salariului de

bază minim brut garantat în plată pe țară, prevăzute de H.G. 1193/2010 cu 1.01.2011 și H.G. 1225/2011 cu 1.01.2012, se constată aplicarea corectă a legii de către instanța de fond. Astfel, în primul rând, așa cum s-a argumentat de tribunal, din Contractele individuale de muncă cu Actele adiționale depuse rezultă că pentru fiecare din reclamanți s-a probat respectarea de către angajator a plafonului minimal amintit (de 670 lei cu 1.01.2011, de 700 lei cu 1.01.2012); În al doilea rând, și suplimentar considerentelor tribunalului, logica reclamanților (cum că salariul de bază minim brut garantat este salariul de bază brut din CCM unitate – Anexa 1 – la care se aplică coeficienții de ierarhizare aferenți claselor de salarizare) este greșită și în contradicție cu prevederile art. 10 din Legea 284/2010 ("(1) Salariile de bază, soldele/salariile de funcție și indemnizațiile lunare de încadrare se stabilesc prin înmulțirea coeficienților de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare cu valoarea de referință, rotunjindu-se din leu în leu în favoarea salariatului"). Prin urmare, salariul de bază brut de 600 lei (aferent coeficientului de ierarhizare 1, clasa 0 din Anexa 1) din CCM nivel unitate este valoarea de referință prevăzută de art. 10, iar salariul de bază brut determinat prin înmulțirea sa cu coeficienții de ierarhizare din CCM menționat în CIM-urile reclamanților este net superior celui minim garantat în plată prin cele două acte normative.

Pentru cele ce preced, în temeiul art.480 (2) Cod procedură civilă, s-a respins apelul declarat de reclamanți ca nefondat.

7. Drept procesual civil. Suspendare pentru lipsa părților. Cerere de amânare depusă de părți.

Drept procesual civil. Suspendare pentru lipsa părților. Cerere de amânare depusă de părți.

Art. 242 Cod procedură civilă

Reglementarea art.242 Cod procedură civilă are în vedere neprezentarea părților legal citate la judecată, prin care se consideră o cerință prezumată a lor ca judecata să fie suspendată. Ignorarea unei cereri de amânare depusă de parte constituie un motiv de nulitate a încheierii.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 646 din 23 iunie 2014*

Prin încheierea din 20.02.2013 pronunțată de Tr. Bc. în dosarul nr.2036/110/2012/a2 s-a dispus în temeiul dispozițiilor art.242 alin.1 pct.2 Cod procedură civilă suspendarea judecării cauzei.

Împotriva acestei încheieri a promovat recurs contestatorul G. M., recurs declarat și motivat în termen, legal scutit de plata taxei de timbru și înregistrat pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr.2036/110/2012/a2.

A arătat recurentul faptul că instanța nu a avut în vedere faptul că solicitase acordarea unui nou termen de judecată, motivat de faptul că nu se depuseseră înscrisurile solicitate anterior.

Solicita recurentul în concluzie admiterea recursului, desființarea încheierii și continuarea judecării.

Examinând recursul prin prisma motivelor invocate, a actelor și lucrările dosarului, a dispozițiilor art.304, 304 ind.1 și 312 Cod procedură civilă, Curtea reține următoarele:

Potrivit art. 242 Cod procedură civilă instanța va suspenda judecata când amândouă părțile o cer sau dacă niciuna dintre părți nu se înfățișează la strigarea pricinii. Reglementarea are în vedere că neprezentarea părților legal citate la judecata pricinii se consideră o voință prezumată a lor ca judecata să fie suspendată.

În speță însă nu se poate reține o asemenea voință, ci tocmai contrariul ei, rezultând fără echivoc din cererea depusă la dosar la 20.02.2013 prin care contestatorul a solicitat acordarea unui alt termen de judecată.

Înregistrarea cererii la tribunal este indiscutabilă față de ștampila și semnătura persoanei însărcinată în acest sens prin care s-a acordat data certă, ceea ce atrăgea obligația instanței de a se pronunța asupra sa.

Ori, din parcurgerea încheierii nu rezultă nicio mențiune cu privire la această cerere, ignorarea totală a unei cereri formulate de parte fiind un motiv de nulitate. Este așa deoarece dreptul la apărare al părții este garantat de Constituția României, astfel că ignorarea unei cereri cu privire la acest drept atrage nulitatea hotărârii.

Critica reținută de Curte așadar privește nepronunțarea asupra cererii, ignorarea sa cu desăvârșire de către instanța de judecată, ori nu temeinicia sau netemeinicia acesteia.

Chiar presupunând că cererea de amânare nu a fost comunicată completului de judecată de către Serviciul „Registratură” (deși ea este cusută la dosar înainte de încheierea din 20.02.2013), acesta nu este un motiv de menținere a încheierii, căci orice disfuncționalitate a serviciului de registratură nu poate fi imputată părții.

Pentru considerentele sus-arătate, în baza dispozițiilor art. 312 a fost admis recursul, casată încheierea din 20.02.2013 și trimisă cauza pentru continuarea judecății.

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Spor de dispozitiv acordat funcționarilor publici din cadrul Primăriei în perioada 2010–2012. Lipsa unui temei legal pentru plata sporului recunoscut prin hotărâri judecătorești după intrarea în vigoare a Legii 330/2009.

Contencios administrativ. Funcționari publici. Drepturi bănești.

Legea 330/2009 și Legea 285/2010

La adoptarea Legii 330/2009 și Legii 285/2010, legiuitorul a avut în vedere situația specială a salariaților din sistemul public, cărora li s-au recunoscut anumite drepturi bănești prin hotărâri judecătorești, stabilind că acestea se regăsesc, potrivit noii legi de salarizare, în salariul brut sau de bază. Ca urmare, începând cu data de 01.01.2010, salarizarea personalului bugetar a fost reglementată pe baza unor principii expres enunțate, care au avut în vedere să înlăture discrepanțele de salarizare între funcționari publici ce făceau parte din aceeași categorie, astfel că drepturile stabilite prin hotărâri judecătorești nu mai puteau fi avute în vedere, întrucât dispozițiile din actele normative în baza cărora au fost stabilite respectivele drepturi bănești (art. 13 din Legea 138/1999) au fost abrogate.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1481 din 3 aprilie 2014*

Asupra recursului în materia contenciosului administrativ de față constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Bacău sub nr. 8028/110/2012, reclamanta H. E. L. în contradictoriu cu pârâții Primarul Comunei D. și Unitatea Administrativ Teritorială D. a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună anularea dispoziției nr. 577/22.11.2012 și suspendarea executării acesteia până la soluționarea definitivă și irevocabilă a cauzei.

În motivarea cererii reclamanta a arătat că în speță este vorba de o răspundere patrimonială reglementată atât de dispozițiile art. 84-85 din Legea nr. 188/1999, cât și de dispozițiile art. 256 din Legea nr. 53/2003 privind Codul Muncii, dispoziția contestată - nr. 577/22.11.2012 fiind emisă în baza deciziei nr. 80/06.11.2011 a Curții de Conturi; că deși era necesar să se stabilească suma certă și lichidă și nu suma estimată de organul de control această obligație a fost transferată în mod nelegal în sarcina entității auditate, fără a se avea în vedere perioada 01.01.2010-01.05.2012, care se află în afara termenului de prescripție.

Prin dispoziția contestată s-a dispus sistarea plății indemnizației de dispozitiv începând cu data de 01.11.2012 și recuperarea sumelor încasate cu acest titlu pentru perioada 01.05.2010-31.08.2012, ca plăți nelegale efectuate din bugetul local, ori prin sentința civilă nr. 325/25.03.2009 pronunțată de Tribunalul Bacău a fost admisă acțiunea și s-a dispus obligarea pârâtului la achitarea indemnizației de dispozitiv în quantum de 25% din salariul de bază până la încetarea raportului de serviciu, sentință care nu poate fi considerată ca fiind abrogată.

Sentința civilă nr. 325/25.03.2009 a fost emisă anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009, lege care nu a diminuat indemnizația de dispozitiv cum nu a făcut vorbire despre drepturile câștigate prin hotărâri judecătorești, dar care a specificat expres în conținutul său că toate sporurile și indemnizațiile legal dobândite să fie incluse în salariul brut și nu adăugate separat.

S-a mai arătat că organul de control a dat o interpretare greșită prevederilor privind aplicabilitatea noului sistem de salarizare din Legea nr. 330/2009, care se referă numai la acte

juridice emise în baza legislației anterioare și nicidecum la hotărârile judecătorești definitive și irevocabile și care nu pot fi asimilate actelor juridice.

De asemenea, intimatele au respectat dispozițiile sentinței civile nr. 325/25.03.2009 privind consemnarea în carnetul de muncă a indemnizației de dispozitiv, astfel că nu au nici un temei de legal pentru a efectua anularea acestor înregistrări, iar pe de altă parte intimatele sunt puse în imposibilitatea de a stabili cu certitudine sumele ce urmează a fi restituite, deoarece sumele nete încasate nu sunt identice cu sumele convenite și s-au virat la bugetul consolidat al statului, impozitele aferente acestor sume, care nu-i pot fi imputate.

Reclamanta, a mai arătat că în speță se aplică prevederile Legii nr. 84/2002, art. 1 lit. b, deoarece drepturile sale salariale în care a fost inclus acest spor de dispozitiv s-au stabilit pe baza dispoziției nr. 577/22.11.2012, dată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 877/28.12.2010, precum și art. 2 al. 1, deoarece sumele pentru care a fost emisă dispoziția contestată se referă la drepturi salariale ce urmează a fi restituite în baza unei constatări făcute de Curtea de Conturi în baza Deciziei nr. 80/06.11.2012, emisă ca urmare a Raportului de audit nr. A35/1244/1 din 15.10.2012.

Prin sentința civilă nr. 55/15.01.2014 pronunțată în dosar nr. 8028/110/2012, s-a respins ca nefondată acțiunea formulată împotriva pârâtei UAT Comuna D., s-a respins ca nefondat capătul de cerere privind suspendarea executării dispoziției nr. 577/22.11.2012 și s-a admis în parte acțiunea reclamantei în contradictoriu cu pârâtul PRIMARUL COMUNEI D., în sensul că s-a dispus anularea dispoziției nr. 577/22.11.2012 emisă de pârât.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a avut în vedere următoarele considerente :

Prin dispoziția emisă de Primarul Comunei D. - nr. 577/22.11.2012 - s-a dispus sistarea sporului de dispozitiv de 25 %, începând cu data de 01.11.2012 și recuperarea plăților nelegale efectuate din bugetul local prin acordarea sporului (indemnizației) de dispozitiv, inclusiv a despăgubirilor civile aferente pentru perioada 01.05.2010- 31.08.2012, estimat de Camera de Conturi Bacău la suma de 4786 lei.

Prin sentința civilă nr. 325/25.03.2009 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 6354/110/2008 definitivă și irevocabilă prin neexercitarea căii de atac a recursului, s-a dispus obligarea pârâtelor la plata către reclamantă a sporului de dispozitiv în cuantum de 25 % din salariul de bază, începând cu data de 01.11.2012 și până la încetarea raportului de muncă, actualizat cu rata inflației, precum și consemnarea în carnetul de muncă a indemnizației de dispozitiv.

Prin decizia nr. 80/06.11.2011 a Camerei de Conturi a Județului Bacău s-a dispus în sarcina U.A.T. Dofteana obligația de stabilire a cuantumului plăților nelegale efectuate din bugetul local prin acordarea sporului de dispozitiv.

Potrivit art. 84 din Legea nr. 188/1999 „Răspunderea civilă a funcționarului public se angajează: b) pentru nerestituirea în termenul legal a sumelor ce i s-au acordat necuvenit”, iar potrivit dispozițiilor art. 85 „repararea pagubelor aduse autorității sau instituției publice în situațiile prevăzute la art. 84 lit. a) și b) se dispune prin emiterea de către conducătorul autorității sau instituției publice a unui ordin sau a unei dispoziții de impunere, în termen de 30 de zile de la data constatării pagubei, sau, după caz, prin asumarea unui angajament de plată, iar în situația prevăzută la lit. c a aceluiași articol, pe baza hotărârii judecătorești definitive și revocabile.

Împotriva ordinului sau dispoziției de imputare, funcționarul public în cauză se poate adresa instanței de contencios administrativ”.

Sub aspectul legalității actelor atacate, instanța de fond reține faptul că sporul de dispozitiv a fost acordat în baza sentinței civile nr. 325/25.03.2009 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 6354/110/2008, astfel încât constatarea ulterioară a caracterului nelegal de către autoritățile publice, în lipsa exercitării căii de atac împotriva hotărârii, apare ca o nesocotire a autorității unei hotărâri judecătorești, incompatibilă cu prevederile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, referitoare la dreptul la un proces echitabil. Atâta

timp cât printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă (conform regulilor procedurale de la data pronunțării) s-a stabilit dreptul reclamantei la sporul de dispozitiv în cuantum de 25%, fără a limita exercitarea acestui spor, nu se mai pot emite aprecieri cu privire la legalitatea sau nelegalitatea acestui spor, hotărârea judecătorească trebuind a fi respectată de toate autoritățile publice.

Prin neexecutarea creanței stabilită pe cale judiciară se aduce atingere dreptului creditorului la un proces echitabil, drept care potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, cuprinde și executarea hotărârilor judecătorești, instanța europeană stabilind faptul că „dacă ordinea judiciară internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă să rămână fără efect în detrimentul unei părți, dreptul de acces la justiție ar fi iluzoriu (Cazurile Sandor contra României, Immobiliare Saffi împotriva Italiei, Sacaleanu împotriva României).

Sub aspectul motivării, actului administrativ contestat, instanța de fond reține faptul că acesta nu respectă condiția motivării, emitentul rezumându-se la a indica temeiul actului și anume Decizia Curții de Conturi și suma imputată, fără a motiva în fapt și în drept vinovăția funcționarului public, fără a individualiza modul de calcul al sumei și împrejurările care au determinat caracterul necuvenit al sumei, fără a justifica nerespectarea hotărârii judecătorești prin care s-a recunoscut acest drept în patrimoniul părții. Din analiza conținutului dispoziției nu rezultă modul de calcul al sumei imputate, suma nefiind defalcată pe luni pentru a putea fi identificat și verificat raționamentul aplicat, cât reprezintă despăgubirile civile aferente, iar trimiterea la anexa 39 la procesul verbal de control al Camerei de Conturi nr. 10750/12.10.2012, precum și mențiunea din dispoziție că suma de 4786 lei ce urmează a se recupera reprezintă prejudiciul estimat de Camera de Conturi Bacău, fac dovada că pârâta nu a motivat dispoziția contestată și nici nu a dus la îndeplinire dispozițiile Deciziei nr. 80/06.11.2012 în sensul de a stabili sumele certe și lichide ce urmează a fi recuperate, sumele ce se cuvin bugetelor și fondurilor speciale, cuantumul foloaselor nerealizate.

Instanța de fond mai reține că dispoziția contestată este și netemeinică, față de dispozițiile art. 76 din Legea nr. 188/1999, care reglementează răspunderea patrimonială a funcționarului public pentru nerestituirea în termenul legal a sumelor ce i s-au acordat necuvenit, deoarece în speță nu s-a făcut dovada că reclamanta a încasat nejustificat suma imputată, ci dimpotrivă, această sumă reprezintă plata pentru funcția publică exercitată și acordată în baza unei hotărâri judecătorești.

Ca urmare, având în vedere că nu s-a făcut dovada nelegalității sumei imputate, reținând, pe de altă parte, nemotivarea actului administrativ și încălcarea autorității hotărârii judecătorești s-a dispus anularea dispoziției atacate.

Referitor la sistarea acordării indemnizației de dispozitiv, începând cu data de 01.11.2012, instanța de fond constată că această măsură aduce atingere dispozițiilor sentinței civile nr. 325/25.03.2009, deoarece prin această hotărâre judecătorească nu s-a limitat în timp acordarea acestui spor, obligația pârâtului nefiind stinsă prin controlul exercitat de Curtea de Conturi, obligația trebuind a fi îndeplinită până la încetarea raportului de muncă.

În ce privește acțiunea formulată împotriva Unității Administrativ Teritorială comuna D., județul Bacău, instanța de fond a apreciat că aceasta este nefondată, deoarece actul administrativ contestat nu a fost emis de această instituție publică, ci de Primarul comunei D.

Capătul de cerere privind suspendarea executării actului administrativ contestat, până la soluționarea definitivă și irevocabilă a cauzei a fost respins ca nefondat.

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâții UAT D. și Primarul comunei D.

În motivarea recursului se arată următoarele:

În mod greșit s-a respins acțiunea față de Unitatea Administrativ Teritorială – Comuna D., instanța de fond ignorând faptul că actul administrativ contestat a fost emis de Primar în calitate sa de reprezentant al U.A.T., potrivit art. 21 și 62 din legea 215/2001, astfel că această parte avea calitate procesuală pasivă în cauză.

În ce privește Dispoziția nr. 577/2012, recurenții susțin că aceasta trebuie considerată

legală, în condițiile în care nu a fost atacată în contencios de Instituția Prefectului, potrivit art. 115 din Legea 215/2001.

Pe fondul cauzei, recurenții arată că dispoziția de imputare este legală, având în vedere că reclamanta nu mai era îndreptățită să primească sporul de dispozitiv începând cu data de 01.01.2010, când a intrat în vigoare Legea cadru 330/2009 și ulterior, potrivit Legii 285/2010 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, situație în care nu mai puteau fi extinse și aplicate prevederile sentințelor civile ce recunoșteau acest drept în favoarea reclamantei.

Pentru aceste considerente, se solicită modificarea în tot a sentinței recurate, în sensul respingerii acțiunii, ca nefondată.

Intimata reclamantă, H. L. a depus la dosar întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat, atât sub aspectul criticilor legate de calitatea procesuală a U.A.T. D., cât și al criticilor de fond, susținând că tribunalul a apreciat în mod corect și legal că sporul de dispozitiv i se cuvine reclamantei în temeiul hotărârilor judecătorești irevocabile care au statuat asupra acestui aspect.

Analizând sentința recurată, sub aspectul criticilor formulate, raportat la dispozițiile art. 304 pct. 9 și art. 304 ind. 1 Cod procedură civilă, curtea constată fondat recursul de față, pentru considerentele ce urmează a fi expuse:

Prin dispoziția nr. 577/22.11.2012 s-a dispus, în ce o privește pe reclamanta H. L., sistarea plății indemnizației de dispozitiv începând cu data de 01.11.2012 și recuperarea sumelor încasate cu acest titlu pentru perioada 01.05.2010-31.08.2012, ca plăți nelegale efectuate din bugetul local.

Aspectul principal de fond, reținut de prima instanță drept argument ce impune anularea deciziei contestate, este legat de faptul că pârâtul nu putea dispune sistarea, respectiv recuperarea sumelor acordate cu titlu de spor de dispozitiv, întrucât acest spor i-a fost acordat reclamantei prin hotărâri judecătorești irevocabile.

Având în vedere critica recurenților, privind legalitatea măsurilor contestate, din perspectiva dispozițiilor Legii cadru 330/2009 și Legii 285/2010 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, constatând totodată că instanța de fond nu a analizat criticile din acțiunea reclamantei pe aceste aspecte (deși reclamanta a argumentat pe larg care este, în opinia sa, modul de interpretare și aplicare a legilor de salarizare raportat la hotărârile judecătorești care îi recunoșteau dreptul la sporul de dispozitiv), curtea constată următoarele:

În perioada 01.05.2010 – 31.08.2012, intimata reclamantă a primit spor de dispozitiv în sumă de 4.786 lei, în temeiul sentințelor civile irevocabile nr. 280/04.06.2008 și nr. 325/25.03.2009.

În urma controlului efectuat de Curtea de Conturi, s-a constatat că autoritatea locală a încălcat dispozițiile Legii 330/2009 și ale Legii 285/2010 la reîncadrarea personalului și stabilirea drepturilor salariale, aspect ce a condus la verificări, urmate de emiterea dispoziției contestate în cauză.

Potrivit art. 1 alin. 2 din Legea 330/2009, *„începând cu data intrării în vigoare, în tot sau în parte, a prezentei legi, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân în mod exclusiv cele prevăzute în prezenta lege.”*

Art. 3 din Lege prevede că: *„Sistemul de salarizare reglementat prin prezenta lege are la bază următoarele principii:*

a) caracterul unitar, în sensul că reglementează salarizarea tuturor categoriilor de personal din sectorul bugetar, prin luarea în considerare a drepturilor de natură salarială stabilite prin acte normative speciale în sistemul de salarizare reglementat de prezenta lege;

b) supremația legii, în sensul că drepturile de natură salarială se stabilesc numai prin norme juridice de forța legii;

c) luarea în considerare a sporurilor, a adaosurilor salariale, a majorărilor, a indemnizațiilor cu caracter general sau special, precum și a altor drepturi de natură salarială, recunoscute sau stabilite, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin

hotărâri judecătorești, prin acte de negociere colectivă, precum și prin alte modalități, acestea regăsindu-se la un nivel acceptat, potrivit principiilor prezentei legi, în salariul brut sau, după caz, în salariul de bază, în solda funcției de bază sau în indemnizația lunară de încadrare;

d) echitate și coerență, prin crearea de oportunități egale și remunerație egală pentru muncă de valoare egală pe baza principiilor și normelor unitare privind stabilirea și acordarea salariului și a celorlalte drepturi de natură salarială ale personalului din sectorul bugetar;

e) sustenabilitate financiară, prin stabilirea de majorări salariale în baza legilor speciale anuale, astfel încât ponderea în produsul intern brut a cheltuielilor de personal aferente personalului din sectorul bugetar să se reducă progresiv la un nivel sustenabil.”

Ca urmare, legiuitorul a avut în vedere situația specială a salariaților din sistemul public, cărora li s-au recunoscut anumite drepturi bănești prin hotărâri judecătorești, stabilind că acestea se regăsesc, potrivit noii legi de salarizare, în salariul brut sau de bază.

În ce privește faptul că sporul de dispozitiv a fost stabilit în favoarea reclamantei prin hotărâri irevocabile, care nu mai pot fi repuse în discuție fără a aduce atingere art. 6 din CEDO, așa cum argumentează instanța de fond, se impun următoarele observații:

Prin Decizia nr. 1.250 din 7 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 16 noiembrie 2010, Curtea a arătat că "statul are deplina legitimitate constituțională de a acorda sporuri, stimulente, premii, adaosuri la salariul de bază personalului plătit din fonduri publice, în funcție de veniturile bugetare pe care le realizează. Acestea nu sunt drepturi fundamentale, „ci drepturi salariale suplimentare. Legiuitorul este în drept, totodată, să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula” (Decizia Curții Constituționale nr. 108 din 14 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8 martie 2006)".

Tot Curtea Constituțională a reținut, în Decizia nr. 1601 din 9 decembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice publicată în Monitorul oficial nr. 91 din 4 februarie 2011 următoarele:

Autoritatea de lucru judecat de care se bucură o hotărâre judecătorească în ceea ce privește obligarea autorității publice la plata unui spor este una absolută pe toată durata de aplicare a prevederii legale în baza căreia subzistă o atare obligație a autorității publice. Încetarea obligației legale de plată a sporului este determinată de survenirea unui eveniment legislativ care suprimă textul în baza căruia a fost acordat sporul în cauză, aspect ce nu contravine cu nimic autorității lucrului judecat văzut ca garanție a principiului neretroactivității legii.

Cu referire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sub aspectul executării hotărârii judecătorești, Curtea constată următoarele:

- obligarea angajatorului prin hotărâre judecătorească la plata unui anumit spor prevăzut de lege nu echivalează cu transformarea hotărârii judecătorești în izvor de drept în sistemul constituțional românesc;

- obligația angajatorului la plata unui anumit spor constatată prin hotărâre judecătorească se întinde atât timp cât subzistă temeiul legal care a stat la baza pronunțării hotărârii;

- pe toată perioada de timp cât temeiul legal în baza căruia a fost pronunțată hotărârea judecătorească subzistă, autoritățile publice sunt obligate să execute întocmai hotărârea judecătorească ce consfințește dreptul subiectiv al persoanei îndrituite;

- după ce temeiul legal în baza căruia a fost pronunțată hotărârea judecătorească a fost modificat sau abrogat, începând cu data intervenirii evenimentului legislativ menționat,

autoritatea publică urmează să acorde sporul corespunzător potrivit noului cadru normativ existent.

Față de aceste considerente, această instanță constată că, interpretând dispozițiile din legele de salarizare enunțate, rezultă că începând cu data de 01.01.2010, salarizarea personalului bugetar a fost reglementată pe baza unor principii expres enunțate, care au avut în vedere să înlăture discrepanțele de salarizare între funcționari publici ce făceau parte din aceeași categorie, astfel că drepturile stabilite prin hotărâri judecătorești nu mai puteau fi avute în vedere, întrucât dispozițiile din actele normative în baza cărora au fost stabilite respectivele drepturi bănești (art. 13 din Legea 138/1999) au fost abrogate.

În aceste condiții, este evident că acordarea sporului de dispozitiv în perioada 2010 – 2012 s-a făcut fără temei legal, iar recuperarea sumelor și sistarea pe viitor a plății acestui spor este o măsură legală.

În ce privește argumentele instanței de fond, ce vizează condițiile de formă ale deciziei contestate, se impune observația că reclamanta nu a invocat prin cererea de chemare în judecată că actul contestat nu ar fi motivat, ci doar a arătat că suma imputată nu ar fi certă, lichidă și exigibilă. Pe de altă parte, instanța de fond face referire la elemente precum vinovăția funcționarului public, ori acest aspect nu prezintă relevanță decât în situația în care prin decizie se angajează răspunderea civilă a funcționarului public pentru pagubele produse cu vinovăție patrimoniului autorității sau instituției publice în care funcționează, în temeiul art. 84 lit. a din Legea 188/1999, situația ce nu are incidentă în speța de față, în care răspunderea funcționarului este angajată pentru sume primite necuvenit (art. 84 lit. b).

Motivele pentru care s-a dispus recuperarea sumelor acordate necuvenit au fost cunoscute reclamantei, care le-a contestat punctual, astfel că nu se putea reține că actul contestat ar fi anulabil pentru nerespectarea condițiilor de formă.

În ce privește suma imputată prin decizie, acesta a fost precizată ca fiind de 4.786 lei, iar modul de calcul a fost prezentat în înscrisul depus la fila 45 dosar fond, față de care reclamanta nu a formulat nici o critică; ca urmare, curtea constată că suma imputată a fost stabilită prin decizie, are caracter cert, este lichidă și exigibilă, iar reclamanta nu a expus un alt mod de calcul, care să fi condus la un alt quantum justificat legal.

Față de considerentele expuse, curtea, având în vedere dispozițiile art. 312 alin. 1 raportat la art. 304 pct.9 Cod procedură civilă, va admite recursurile pârâților și va modifica în parte sentința recurată, în sensul că va respinge ca nefondată acțiunea reclamantei, urmând a fi menținute celelalte dispoziții referitoare la cererea de suspendare.

Având în vedere soluția adoptată pe fondul cauzei, rămân fără relevanță criticile din recurs referitoare la calitatea procesuală pasivă a U.A.T. D.

2. Utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora. Verificarea legalității măsurilor luate de organul de specialitate al administrației publice centrale cu atribuții în gestionarea fondurilor europene pentru agricultură, privind plățile directe și măsurile de piață și unele măsuri finanțate din fondurile europene pentru agricultură.

Fonduri europene.

Art.1 alin. 1 lit. g, art. 21 alin. 14 din
O.U.G. nr. 66/2011; H.G. nr. 875/2011, Anexa 4

Din perspectiva procedurii aplicabile instanța constată că aceasta este cea prevăzută de dispozițiile O.U.G. nr.66/2011 prin raportare la calitatea de beneficiar al recurentelor-reclamante, iar nu de structuri verificate. Lipsa calității de structură verificată a Consiliului Local F. derivă din raporturile juridice existente între părțile cauzei, în condițiile în care

Comuna F. a solicitat plăți în cadrul schemei unice de plată pe suprafață pe baza unei cereri de plată, în sensul dispozițiilor art.1 alin.1 lit.g din O.U.G. nr.66/2011, iar nu al art.1 alin.1 lit.t din O.U.G. nr.66/2011. Consecința juridică a acestei calități este inaplicarea dispozițiilor art.21 alin.14 din acest act normativ cu privire la dreptul structurii verificate de a-i fi prezentat procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor în vederea exprimării punctului de vedere.

Pe de altă parte, instanța apreciază atât sub aspectul mențiunilor privind punctul de vedere al debitoarei, cât și al motivării actului administrativ, că sancțiunea nulității invocate pentru nerespectarea acestora este subordonată dovezii existenței unui prejudiciu al drepturilor reclamantelor. Din această perspectivă instanța constată că reclamantele au avut posibilitatea valorificării acestor drepturi cu ocazia investirii instanței de judecată cu judecata acțiunii, putând formula apărările apreciate ca fiind relevante și criticile împotriva actelor administrative contestate, nefiind sancționate sub acest aspect.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1673 din 11 aprilie 2014*

Prin sentința civilă nr. 414/CA/05.12.2013 pronunțată de Tribunalul Neamț în dosarul nr. 4204/103/2012 a fost respinsă ca nefondată acțiunea formulată de reclamantele Comuna F. și Consiliul Local F., jud. Neamț în contradictoriu cu pârâta Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură – Centrul Județean Neamț, acțiunea având ca obiect anularea procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 8705/22.06.2012, respectiv anularea deciziei nr.147/02.08.2012 prin care a fost respinsă contestația formulată împotriva procesului-verbal indicat anterior.

Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut următoarele:

În cursul anului 2008, reclamantii s-au adresat Agenției de Plăți și Intervenție în Agricultură cu cererea cu nr. 100/07.05.2008, solicitând sprijin financiar corespunzător unei suprafețe totale de 967,43 ha reprezentând pajiști. Sprijinul financiar urma a fi acordat sub forma de plăți pentru agro-mediu. Odată cu cererea depusă, reclamantii au semnat un angajament prin care s-au obligat să mențină aceeași suprafață (parcele și blocuri fizice) pe durata a 5 ani. Ca urmare a extinderii vegetației forestiere, suprafața pentru care reclamantii au obținut fonduri de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, s-a diminuat de la 967,43 ha - în Campania 2008, când a încheiat angajamentul de agro-mediu la 938,03 ha. Diferența dintre suprafața declarată inițial de 967,43 ha în Campania 2008 și suprafața rămasă în anul 2012 de 938,03 ha depășește procentul de sancționare pentru supradecларare, astfel încât autoritatea publică pârâtă a încheiat Procesul verbal cu nr. 8705/22.06.2012 prin care în sarcina reclamantilor au fost stabilite creanțe bugetare.

Examinând susținerile părților, instanța a constatat că acțiunea reclamantei este neîntemeiată, dispunând respingerea acesteia pentru considerentele care succed:

Reclamantii nu au contestat constatările autorității publice pârâte referitoare la diminuarea suprafeței reprezentând pajiști, diminuare care a survenit ca urmare a extinderii vegetației forestiere. Implicit, nu sunt contestate concluziile referitoare la nerespectarea clauzelor asumate de beneficiarul fondurilor, clauze care ar fi impus, menținerea suprafeței pentru care au fost obținute fondurile accesate. Pe cale de consecință, reclamantii nu contestă situația de fapt reținută de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

Reclamantii s-au limitat la a formula critici cu privire la formularul Procesului verbal, utilizat de organul de control, susținând că neutilizarea formularului prevăzut de Anexa nr. 4 la H.G. nr. 875/2011, atrage nulitatea actului administrativ astfel emis.

Cu privire la neutilizarea formularului prevăzut de Anexa nr. 4 la H.G. nr. 875/2011, instanța a reținut că o atare situație nu atrage sancțiunea nulității. În acest sens, s-a reținut că reclamantii nu au suferit nicio vătămare ca urmare a utilizării altui formular decât cel prevăzut de Anexa nr. 4 la H.G. nr. 875/2011, având posibilitatea de a contesta actul administrativ

astfel emis sub toate aspectele atât pe cale administrativă, cât și în fața instanței de judecată.

Relevant rămâne faptul că actul administrativ atacat conține toate mențiunile necesare astfel încât poate fi supus controlului administrativ și judiciar, situația de fapt referitoare la diminuarea suprafeței pentru care au fost obținute fonduri nefiind contestată.

Împotriva acestei hotărâri au declarat recurs, în termen legal, reclamantele Comuna F., județul Neamț și Consiliul Local F., legal timbrate cu timbru judiciar în cuantum de 0,15 lei și taxă judiciară de timbru în valoare de 2 lei.

În motivarea recursului a fost criticată hotărârea primei instanțe cu privire la aprecierea îndeplinirii condițiilor prevăzute de dispozițiile art.21 pct.21 din O.G. nr.66/2011 prin raportare la H.G. nr. 875/2011, Anexa 4, cu privire la lipsa rubricii privind punctul de vedere al debitorului, iar în ceea ce privește motivarea în fapt și în drept realizarea acesteia extrem de sumară.

Pe de altă parte, s-a susținut că la completarea și depunerea inițială a cererilor de plăți, cât și la completarea cererilor anulare de plată și a declarațiilor de suprafață reclamantele au fost obligate să se raporteze la măsurile realizate de către intimată, conform hărților oferite spre consultare pe site-ul instituției, realizate în anul 2005 fără a fi actualizate pentru campania din anul 2008, ridicându-se semne de întrebare asupra realității datelor furnizate de către autoritatea publică. În aceste împrejurări a fost susținută eroarea în care s-a aflat autoritatea publică cu privire la stabilirea diferenței dintre suprafața declarată de 967,43 ha și suprafața determinată la plată, de 938,03 ha peste limita procentului de sancționare pentru declararea de 3%, mai precis de 3,13 %.

Referitor la cele patru blocuri fizice menționate în procesul-verbal de control nr. 8705/22.06.2012 s-a susținut că au fost constatate după măsurători și înscrierea lor în cartea funciară diferențe foarte mari de suprafață de natură să pună sub semnul întrebării depășirea procentului de sancționare pentru supradecларare de 3%.

Pentru susținerea recursurilor au fost depuse înscrișuri.

Legal citată, intimata-pârâtă Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură – Centrul Județean Neamț a fost reprezentată în fața instanței, prin întâmpinarea formulată solicitând respingerea recursurilor ca nefondate.

Examinând recursurile promovate pentru motivele arătate, în condițiile art.304, 304¹ Cod procedură civilă, instanța le-a apreciat ca fiind nefondate pentru considerentele următoare:

Aspectele formale contestate prin acțiunea formulată de către reclamante au vizat lipsa motivelor de fapt și de drept care au stat la baza stabilirii debitului și a documentelor justificative, respectiv lipsa mențiunilor cu privire la punctul de vedere al entității verificate, lacune sancționate cu nulitatea actului administrativ întocmit.

Din perspectiva procedurii aplicabile instanța constată că aceasta este cea prevăzută de dispozițiile O.U.G. nr. 66/2011 prin raportare la calitatea de beneficiar al recurentelor-reclamante, iar nu de structuri verificate. Lipsa calității de structură verificată a Consiliului Local F. derivă din raporturile juridice existente între părțile cauzei, în condițiile în care Comuna F. a solicitat plăți în cadrul schemei unice de plată pe suprafață pe baza unei cereri de plată, în sensul dispozițiilor art.1 alin.1 lit.g din O.U.G. nr.66/2011, iar nu al art.1 alin.1 lit.t din O.U.G. nr.66/2011.

Consecința juridică a acestei calități este inaplicarea dispozițiilor art.21 alin.14 din acest act normativ cu privire la dreptul structurii verificate de a-i fi prezentat procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor în vederea exprimării punctului de vedere.

Pe de altă parte, procesul verbal contestat a fost întocmit pe baza Manualului de procedură privind constatarea, înregistrarea și urmărirea recuperării creanțelor bugetare – Formularul CRD3, manual întocmit prin aplicarea concretă a dispozițiilor O.U.G. nr.66/2011 la situațiile specifice raporturilor juridice stabilite. Astfel, exprimarea punctului de vedere al beneficiarului/structurii verificate este condiționată de relațiile de natură contractuală dintre

părțile implicate, situație inexistentă în cauză, în condițiile în care Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură nu este operator economic cu capital public sau privat care desfășoară activități finanțate din fonduri europene în baza unor acte juridice, ci organ de specialitate al administrației publice centrale cu atribuții în gestionarea fondurilor europene pentru agricultură, privind plățile directe și măsurile de piață și unele măsuri finanțate din fondurile europene pentru agricultură, conform dispozițiilor art.1 alin.1, art.2 alin.1,2 din Legea nr.1/2004.

Drept urmare, actele administrative întocmite în aplicarea O.U.G. nr.66/2011 sunt supuse regulilor specifice raporturilor juridice izvorâte în funcție de părțile implicate și finalitatea urmărită.

Pe de altă parte, instanța apreciază atât sub aspectul mențiunilor privind punctul de vedere al debitoarei, cât și al motivării actului administrativ, că sancțiunea nulității invocate pentru nerespectarea acestora este subordonată dovezii existenței unui prejudiciu al drepturilor reclamantelor. Din această perspectivă instanța constată că reclamantele au avut posibilitatea valorificării acestor drepturi cu ocazia învestirii instanței de judecată cu judecata acțiunii, putând formula apărările apreciate ca fiind relevante și criticile împotriva actelor administrative contestate, nefiind sancționate sub acest aspect.

În ceea ce privește criticile asupra temeiniciei celor constatate prin procesul verbal contestat instanța observă că acestea nu au fost indicate în mod concret prin acțiunea introductivă sau în cursul judecării în primă instanță a cauzei, solicitându-se remăsurarea blocurilor fizice unde există deficiențele reținute, deși prin decizia nr. 147/02.08.2012 au fost indicate în mod expres împrejurările de stabilire a diferenței ce a atras sancțiunea aplicată prin procesul verbal contestat.

Formularea acestor critici prin cererea de recurs contravine dispozițiilor art.316 coroborat cu art. 294 alin.1 Cod procedură civilă cu privire la cauza cererii de chemare în judecată, cu atât mai mult cu cât documentația la care s-au raportat recurențele cu ocazia promovării recursului preexista momentului judecării cauzei în primă instanță.

Față de aceste considerente, în temeiul art. 312 alin.1 Cod procedură civilă au fost respinse recursurile ca nefondate, actele administrative contestate fiind conforme situației de fapt rezultate din probatoriul cauzei și dispozițiilor legale aplicabile.

3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate. Necontestarea expresă a deciziei de soluționare a contestației. Dispoziții aplicabile acțiunii judiciare. Motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 1 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Drept procesual fiscal.

Art. 2 alin. 1 lit. c) și f) și art. 8 din Legea nr. 554/2004;
art. 1, art. 2, art. 21, art. 205 alin. 1 și art. 218 din Codul
de procedură fiscală, art. 488 alin. 1 pct. 8 din Legea
nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Dispozițiile Codului de procedură fiscală sunt aplicabile exclusiv fazei administrative a controlului căruia îi este supus actul administrativ, acesta (codul) necuprinzând dispoziții referitoare la controlul judiciar.

Acțiunea în contencios administrativ care are ca obiect un act administrativ-fiscal este reglementată exclusiv de Legea nr. 554/2004, inclusiv în ceea ce privește condițiile de admisibilitate și obiectul acțiunii. Prin urmare, câtă vreme condiția impusă de art. 7 a fost îndeplinită – prin formularea contestației administrative reglementate de art. 205 din Codul de procedură fiscală, contestație soluționată prin decizia nr. 116/12.06.2013 – admisibilitatea

acțiunii în contencios administrativ nu poate fi pusă în discuție. Determinarea obiectului acțiunii în contencios fiscal se face ținându-se seama de dispozițiile art. 8 coroborate cu art. 2 alin. 1 lit. c) și f), prevederi în raport de care se constată că, în cauză, actele prin care a luat naștere raportul juridic fiscal, în sensul art. 16 și 17 din Codul de procedură fiscală, sunt decizia de impunere nr. 595/1.11.2012 și a decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 595/1.11.2012, iar nu decizia de soluționare a contestației nr. 116/12.06.2013.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 2163 din 22 mai 2014*

Asupra recursului în materia contenciosului administrativ de față constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la Tribunalul Bacău sub nr. 3711/110/2013 din 24.07.2013, reclamantul J M. a solicitat, în contradictoriu cu Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău și Administrația Finanțelor Publice Bacău, anularea deciziei de impunere nr. 595/1.11.2012 și a deciziei referitoare la obligațiile accesorii nr. 595/1.11.2012, restituirea sumei de 9715 lei achitată la data de 28.12.2012, dobândă fiscală de la data achitării sumei și până la data restituirii efective și a cheltuielilor de judecată.

În cauză au fost invocate excepțiile lipsei calității procesuale pasive și inadmisibilității acțiunii.

Prin *sentința civilă nr. 102 din 23.01.2014 Tribunalul Bacău* a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău și a admis excepția inadmisibilității, respingând acțiunea ca inadmisibilă.

Pentru a hotărî astfel, în esență, tribunalul a reținut, prin raportare la dispozițiile art. 208, art. 218 din Codul de procedură fiscală și art. 8 din Legea nr. 554/2004, că obiectul litigiului în fața instanței de contencios este reprezentat de decizia emisă de organul competent în soluționarea contestației formulate împotriva actului administrativ fiscal și nu de însuși actul fiscal prin care se stabilesc, modifică sau sting drepturi și obligații; în cauză, reclamantul nu a investit instanța cu o cerere în anularea deciziei de soluționare a contestației, nerespectând, astfel, prevederile art. 218 din Codul de procedură fiscală, respectiv de a ataca decizia de soluționare.

Tribunalul a înlăturat susținerile reclamantului privind încălcarea dreptului de acces la justiție având în vedere faptul că partea nu poate invoca propria culpă rezultată din nerespectarea regulilor procedurale, în acest sens fiind și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului conform căreia dreptul de acces nu este un drept absolut (hotărârea *Golder c Marea Britanie* din 21 februarie 1975 Curtea a arătat faptul că “pot fi aduse restricții exercițiului acestui drept întrucât dreptul de acces, prin natura sa, cere o reglementare din partea statului”).

Împotriva hotărârii tribunalului, în termenul prevăzut de art. 20 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, reclamantul J M. a formulat prezenta cerere de recurs, pentru motivul prevăzut de art. 488 pct. 8 și art. 498 alin. 2 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, susținând următoarele:

Anterior formulării acțiunii prin care a contestat decizia de impunere nr. 595/1.11.2012 și a decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 595/1.11.2012, a contestat, în temeiul art. 7 din Legea nr. 554/2004 și art. 205 din Codul de procedură fiscală, legalitatea și temeinicia acestor decizii pe cale administrativă, intimata emițând decizia nr. 116/12.06.2013 prin care criticile sale au fost respinse ca neîntemeiate. Instanța a invalidat demersul său judiciar printr-o interpretare excesivă a art. 218 din Codul de procedură fiscală, în sensul că necontestarea expresă a deciziei de soluționare a contestației nu i-ar permite să stabilească legalitatea actelor contestate. Nu a contestat modalitatea de calcul a obligațiilor de plată, că existența acestora (în principal, lipsa domiciliului în România care atrage lipsa obligației de plată a asigurării de sănătate - art. 214 alin. 2¹ din Legea nr. 95/2006).

Excepția inadmisibilității a fost menționată pe citația care i s-a comunicat, fără o

motivare în concret. În aceste condiții, apărările sale pentru termenul din 23.01.2014 au fost formulate dintr-o altă perspectivă, cea a neîndeplinirii procedurii prealabile.

Este greșit raționamentul instanței potrivit căruia decizia de impunere nu poate face obiectul acțiunii în contencios decât în ipoteza contestării deciziei de soluționare a contestației. Aceasta atât din perspectiva scopului prevăzut de art. 205 din Codul de procedură fiscală, cât și având în vedere faptul că este în contradicție cu un alt argument, acela că „reclamantul face trimitere la netemeinicia organului fiscal de soluționare favorabilă a contestației”. Mai mult, instanța a interpretat eronat dispozițiile art. 205 din Codul de procedură fiscală din moment ce a reținut că prin neexercitarea căii de atac împotriva deciziei de soluționare aceasta capătă un caracter definitiv.

În mod evident, actul administrativ contestat nu poate fi decât decizia de impunere, decizia de soluționare a contestației reprezentând un alt act administrativ care a re rolul de a valida ori invalida temeinicia obligațiilor de plată. Titlul de creanță contestat cuprinzând obligații de plată nu poate fi decât decizia de impunere.

Hotărârea recurată este dată cu încălcarea normelor de drept material. Recurentul poate solicita remedierea nelegalității din hotărârea recurată atunci când sunt încălcări de drept substanțial, așa cum a făcut instanța de fond în cauza de față, prin înțelegerea greșită a actului administrativ a cărui anulare se solicită.

Astfel, sunt de reținut dispozițiile art. 110 și art. 205 alin. 1 din Codul de procedură fiscală, precum și petitul cererii prin care a solicitat anularea titlului de creanță.

În al doilea rând, potrivit art. 205 din Codul de procedură fiscală, contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune, ceea ce nu înseamnă că validarea de către același organ a legalității titlului de creanță ar împiedica contribuabilul să supună cenzurii instanței legalitatea acestui titlu. O interpretare diferită, cum este cea făcută de instanță, ar face ca art. 205 alin. 1 teza a II-a din Codul de procedură fiscală să nu aibă justificare din moment ce contribuabilul trebuie să conteste și decizia de soluționare a contestației.

În al treilea rând este de reținut finalitatea urmărită de legiuitor prin art. 205 alin. 1 din Codul de procedură fiscală, respectiv obținerea anulării titlului de creanță chiar de către organul emitent și, în subsidiar, anularea acestui titlu pe cale judiciară. În opinia instanței de fond această finalitate ar consta în anularea deciziei de soluționare a contestației.

În al patrulea rând, rațiunea pentru care a solicitat anularea titlurilor de creanță este faptul că încasarea sumei s-a făcut pe baza unui titlu de creanță emis cu aplicarea eronată a legii. pentru acest considerent, întemeiat pe art. 117 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură fiscală, a apreciat că, din moment ce nu îndeplinește condițiile legale pentru a putea fi considerat asigurat obligatoriu al sistemului național de sănătate, neavând domiciliu în România, emiterea deciziilor de impunere este consecința aplicării greșite a dispozițiilor legale.

Cu privire eficacitatea procedurii prealabile s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 24/2011 dată într-un recurs în interesul legii promovat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Fiind într-o situație similară cu cea expusă în Decizia nr. 24/2011, este de constatat încălcarea, în cauză, a dreptului european: art. 49 din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene, Convenția pentru evitarea dublei impuneri dintre Italia și România (ratificată prin decretul nr. 82/1977) și Regulamentul nr. 1408/1971.

De asemenea, trebuie avută în vedere jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care, în hotărârea dată în cauzele reunite C-397/98 și C-410/98, a punctat că rambursarea taxelor prelevate nelegal nu poate fi condiționată de contestarea reglementării naționale ori a actelor fiscale la momentul plății.

Analiza motivelor de casare.

În fapt, prin cererea de chemare în judecată reclamantul a suspus controlului judiciar legalitatea deciziei de impunere nr. 595/1.11.2012 și a deciziei referitoare la obligațiile accesorii nr. 595/1.11.2012 prin care Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău a

stabilit în sarcina sa obligații de plată principale constând în contribuția de asigurări sociale de sănătate și accesorii constând majorări și penalități de întârziere. Aceste acte administrativ-fiscale au fost contestate de reclamant pe cale administrativă, contestația fiind respinsă, ca neîntemeiată, prin decizia nr. 116/12.06.2013 emisă de Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău. Întrucât nu a solicitat expres, pe calea acțiunii judiciare, anularea deciziei de soluționare a contestației, tribunalul a considerat că acțiunea este inadmisibilă.

Legalitatea actelor administrativ-fiscale este supusă unui dublu control, unul administrativ reglementat de Codul de procedură fiscală și unul judiciar reglementat de Legea nr. 554/2004, această din urmă lege constituind dreptul comun în materia contenciosului administrativ.

Dispozițiile Codului de procedură fiscală sunt aplicabile exclusiv fazei administrative a controlului căruia îi este supus actul administrativ, acesta (codul) necuprinzând dispoziții referitoare la controlul judiciar; sub acest aspect este de reținut și definiția dată de art. 1 alin. 3 sintagmei „administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului de general consolidat”, activitățile de administrare finalizându-se cu soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrativ fiscale (lit. c), adică cu controlul administrativ al acestor acte. Art. 218 se referă la comunicarea deciziei (alin. 1) și la calea de atac care poate fi formulată, „în condițiile legii”, împotriva deciziilor emise în soluționarea contestațiilor (alin. 2). Totodată, sunt de reținut dispozițiile art. 205 alin. 1 teza a II-a din Codul de procedură civilă potrivit căreia contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezat printr-un act administrativ fiscal. În plus, art. 2 alin. 1 și 2 din Codul de procedură fiscală limitează sfera sa de aplicare la administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului de general consolidat, constituind dreptul comun în această sferă, iar nu pentru controlul de legalitate al actelor emise în activitatea de administrare, așa cum este definită prin art. 1 alin. 3.

Așadar, acțiunea în contencios administrativ care are ca obiect un act administrativ-fiscal este reglementată exclusiv de Legea nr. 554/2004, inclusiv în ceea ce privește condițiile de admisibilitate și obiectul acțiunii. Prin urmare, câtă vreme condiția impusă de art. 7 a fost îndeplinită – prin formularea contestației administrative reglementate de art. 205 din Codul de procedură fiscală, contestație soluționată prin decizia nr. 116/12.06.2013 – admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ nu poate fi pusă în discuție. Determinarea obiectului acțiunii în contencios fiscal se face ținându-se seama de dispozițiile art. 8 coroborate cu art. 2 alin. 1 lit. c) și f), prevederi în raport de care se constată că, în cauză, actele prin care a luat naștere raportul juridic fiscal, în sensul art. 16 și 17 din Codul de procedură fiscală, sunt decizia de impunere nr. 595/1.11.2012 și a decizia referitoare la obligațiile accesorii nr. 595/1.11.2012, iar nu decizia de soluționare a contestației nr. 116/12.06.2013. Dacă s-ar accepta teza tribunalului potrivit căreia obiectul acțiunii în contencios fiscal ar fi decizia de soluționare a contestației s-ar ajunge, în ipoteza în care această decizie ar fi nelegală, la anularea deciziei de soluționare a contestației, soluție favorabilă reclamantului, dar lipsită de interes practic de vreme ce nu această decizie este actul prin care s-au stabilit obligații fiscale.

Având în vedere că, potrivit art. 2 alin. 1 din Codul de procedură fiscală, administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului de general consolidat se îndeplinește potrivit Codului de procedură fiscală, dar și ale Codului fiscal, precum și a altor reglementări date în aplicarea acestora, se poate reține legătura indisolubilă, în materie fiscală, dintre normele de procedură și cele de drept material. Atât conținutul, cât și cuantumul creanțelor fiscale rezultă, potrivit art. 21 alin. 1 și 2 din Codul de procedură fiscală, din raporturile de drept material fiscal. Legea materială dă naștere la drepturi și obligații care pot fi îndeplinite doar prin intermediul legii de procedură, respectiv a Codului de procedură fiscală, iar apoi, în faza judiciară, a Legii nr. 554/2004.

Prin urmare, trebuie recunoscut părții un drept efectiv la calea de atac a recursului, cale de atac care limitează motivele de casare la cele prevăzute de art. 488 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă. Altminteri, prin transpunerea în plan procesual a

unei distincții nete între legea de procedură și legea materială, dreptul părții la calea de atac a recursului ar fi cu totul formal. În acest sens, este de reținut hotărârea din 27.05.2003 a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Crișan împotriva României, hotărâre prin care, analizându-se încălcarea art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, s-a reținut o astfel de încălcare constând în refuzul instanțelor de a analiza legalitatea unei decizii administrative, refuz de natură a aduce atingere substanței dreptului de acces la justiție (par. 29).

Restricțiile procedurale care pot fi aduse dreptului de acces la justiție devin inacceptabile în cazul în care condițiile impuse de lege pentru exercitarea căii de atac o lipsesc de substanță. În hotărârea din 13.01.2009, în cauza Flaimbat împotriva României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că „aceste limitări nu îi pot restricționa unui justițiabil accesul liber într-un asemenea mod sau într-o asemenea măsură încât dreptul său de a se adresa unei instanțe judecătorești să fie afectat în însăși esența sa (par. 28)”, iar „simplul fapt că partea interesată a avut la dispoziție căi de recurs interne nu satisface exigențele art. 6 & 1: se impune respectarea cerinței ca gradul de acces asigurat de legislația națională să fie suficient pentru a le asigura părților interesate "dreptul la o instanță", având în vedere principiul supremației dreptului într-o societate democratică (Yagtzilar, & 26, și Lungoci, & 43, citate anterior). Aceasta se întâmplă mai ales atunci când, de exemplu, partea interesată nu a avut acces la o instanță decât pentru a-și vedea acțiunea declarată inadmisibilă prin efectul legii (par. 29)”.

Față de cele ce preced, pentru motivul prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și ținând seama de dispozițiile art. 3 alin. 1 din același cod, în temeiul art. 20 alin. 3 teza a II-a din Legea nr. 554/2004, hotărârea recurată va fi casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe.

4. Procedura insolvenței. Numirea practicianului în insolvență. Efectele ordinului președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007.

Procedura insolvenței

Art. 19 alin. 2¹ din Legea nr. 85/2006;
Ordinul Președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007.

Prerogativele recunoscute prin Legea nr. 85/2006 în favoarea creditorului care deține cel puțin 50% din valoarea creanțelor își produc efectele odată cu deschiderea procedurii insolvenței, procedură ce se desfășoară după regulile expres și strict reglementate prin Legea nr. 85/2006. Împrejurarea deschiderii procedurii insolvenței la cererea lichidatorului desemnat în temeiul dispozițiilor Legii nr. 31/1990 nu reprezintă un impediment în aplicarea dispozițiilor speciale ale legii insolvenței, creditorul majoritar fiind îndreptățit de dispozițiile menționate în exercitarea prerogativelor recunoscute, inclusiv cu privire la înlocuirea lichidatorului.

Relevanță din această perspectivă prezintă și dispozițiile Ordinului Președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007 care reglementează modalitatea de alegere a practicienilor în insolvență, ordinul menționat fiind obligatoriu pentru organele A.N.A.F. și reprezentând legislația secundară în domeniu, neputându-se accepta eludarea acesteia.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 51 din 23 mai 2014*

Prin încheierea pronunțată de judecătorul sindic la data de 15.01.2014 în dosarul nr. 2718/103/2013 al Tribunalului Neamț, a fost admisă excepția inadmisibilității și a fost

respinsă, în consecință, cererea de înlocuire a lichidatorului judiciar R.I. S.P.R.L. Piatra Neamț, formulată de creditoarea Administrația Județeană a Finanțelor Publice Neamț.

Pentru a pronunța această hotărâre judecătorească sindic a reținut următoarele:

Societatea debitoare L. E. S.R.L. a fost dizolvată prin încheierea judecătorească delegat la registrul comerțului nr. 15364/04.04.2005. Potrivit dispozițiilor art. 252 din Legea nr. 31/1990 a fost desemnată, în calitate de lichidator, S.C. ST.C. S.R.L., prin încheierea nr. 5602/01.11.2006. S.C. ST.C. S.R.L. s-a transformat din societate comercială în societate profesională, cu denumirea de R.I. S.P.R.L., aceasta din urmă subrogându-se în drepturile și obligațiile societății comerciale transformate, a cărui patrimoniu s-a transferat de drept la S.P.R.L., fără lichidare, conform art. 72 alin. 2 din O.U.G. nr. 86/22.11.2006 privind organizarea practicienilor în insolvență, raportat la art. 74 din același act normativ.

Prin încheierea de ședință din data de 12.06.2013 instanța a dispus începerea procedurii simplificate a falimentului în temeiul art. 32 din Legea nr. 85/2006, coroborat cu dispozițiile art. 270 ind. 2 din Legea nr. 31/1990, și a menținut lichidatorul desemnat la registrul comerțului, transformat în societate profesională, respectiv pe R.I. S.P.R.L.

Potrivit art. 19 alin. 2 ind. 1 din Legea nr. 85/2006, (dispoziție invocată de creditor în cererea de înlocuire a lichidatorului), creditorul care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor poate să decidă, fără consultarea adunării creditorilor, desemnarea unui administrator judiciar sau lichidator în locul administratorului judiciar sau lichidatorului provizoriu ori să confirme administratorul judiciar provizoriu sau, după caz, lichidatorul provizoriu și să îi stabilească remunerația.

În speță, nu poate fi vorba de o desemnare provizorie a lichidatorului de către instanță, în temeiul art. 19 alin. 2 ind. 1 din Legea nr. 85/2006. Judecătorească-sindic nu a dispus prin hotărârea de deschidere a procedurii cu privire la o desemnare provizorie a lichidatorului, ci numai a menținut acest lichidator, numit irevocabil, prin încheierea nr. 5602/01.11.2006, de către judecătorească delegat la registrul comerțului, în baza altui temei juridic, respectiv a art. 252 din Legea nr. 31/1990.

Prin urmare, instanța a respins cererea de înlocuire a lichidatorului judiciar, ca inadmisibilă.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel, în termen legal, creditoarea Administrația Județeană a Finanțelor Publice Neamț, apel scutit de plata taxei judiciare de timbru conform dispozițiilor art. 30 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 80/2013.

În motivarea apelului s-a susținut că cererea de înlocuire a lichidatorului judiciar a fost întemeiată pe decizia nr. 1339/29.08.2013 emisă în baza Ordinului Președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007 și pe dispozițiile art. 19 alin. 2¹ din Legea nr. 85/2006, dizolvarea societății în baza prevederilor Legii nr. 31/1990 neîmpiedicând înlocuirea lichidatorului judiciar numit în condițiile Legii nr. 85/2006.

Pentru susținerea apelului au fost depuse înscrisuri.

În cauză intimata R.I. S.P.R.L. a formulat întâmpinare, solicitând respingerea apelului, susținând că nu sunt aplicabile dispozițiile art. 19 alin. 2¹ din Legea nr. 85/2006, având în vedere că instanța nu a dispus desemnarea provizorie a lichidatorului judiciar, ci a menținut lichidatorul numit irevocabil prin încheierea nr. 5602/2.11.2006 de către judecătorească delegat la Registrul Comerțului în temeiul art. 252 din Legea nr. 31/1990.

Examinând apelul promovat pentru motivele arătate, în temeiul art. 480 Noul Cod de procedură civilă, instanța îl apreciază ca fiind fondat pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Prerogativele recunoscute prin Legea nr. 85/2006 în favoarea creditorului care deține cel puțin 50% din valoarea creanțelor își produc efectele odată cu deschiderea procedurii insolvenței, procedură ce se desfășoară după regulile expres și strict reglementate prin Legea nr. 85/2006. Împrejurarea deschiderii procedurii insolvenței la cererea lichidatorului desemnat în temeiul dispozițiilor Legii nr. 31/1990 nu reprezintă un impediment în aplicarea dispozițiilor speciale ale legii insolvenței, creditorul majoritar fiind îndreptățit de dispozițiile

menționate în exercitarea prerogativelor recunoscute, inclusiv cu privire la înlocuirea lichidatorului.

Împrejurarea menținerii în calitate de lichidator judiciar al debitoarei a aceleiași persoane juridice nu este de natură să modifice natura procedurii insolvenței și a măsurilor ce caracterizează procedura corelativ drepturilor recunoscute participanților în cadrul procedurii.

Astfel, deschiderea procedurii simplificate are drept efect desemnarea unui practician în insolvență, împrejurările particulare ale cauzei putând conduce în fapt la menținerea unui lichidator desemnat în cadrul unei proceduri desfășurate anterior precum este cea prevăzută de Legea nr. 31/1990, dar această menținere este condiționată de respectarea altor reglementări aplicabile cauzei.

Relevantă din această perspectivă prezintă și dispozițiile Ordinului Președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007 care reglementează modalitatea de alegere a practicienilor în insolvență, ordinul menționat fiind obligatoriu pentru organele A.N.A.F. și reprezentând legislația secundară în domeniu, neputându-se accepta eludarea acesteia.

Față de aceste considerente, constatând respectarea procedurii prevăzute de art. 19 alin. 2¹ din Legea nr. 85/2006, respectiv de Ordinul Președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007, în temeiul art. 480 alin. 1-3 din Noul Cod de procedură civilă, a fost admis apelul și a fost anulată încheierea apelată. Având în vedere că prin cererea de apel nu a fost solicitată în mod expres trimiterea cauzei spre rejudecare, instanța a reținut cauza spre rejudecare pentru evocarea fondului și, în consecință, a respins excepția inadmisibilității, a admis cererea creditoarei Administrația Județeană a Finanțelor Publice Neamț și a numit ca lichidator judiciar practicianul în insolvență desemnat potrivit Ordinului Președintelui A.N.A.F. nr. 1009/2007, respectiv C.I.I. Ș.M.G. Totodată s-a dispus încetarea atribuțiilor lichidatorului judiciar R.I. S.P.R.L.

5. Insolvență. Operațiuni comerciale. Anulare contract fideiusiune. Motive de nulitate prevăzute de art. 80 din Legea 85/1990 și de dreptul comun. Calitate procesuală activă. Disjungere.

Civil

Art. 2, art. 5, art. 80 alin. 1 lit. b și art. 149 din Legea 85/2006;
Art. 164 din Codul de procedură civilă; Art. 2282 Codul Civil;
Art. 8 alin. 2 din Legea 71/2011

Administratorul/lichidatorul judiciar nu se substituie debitorului. El are o legitimitate procesuală activă proprie în cazurile expres menționate de lege, s-au reprezintă debitorul în situațiile în care acesta își exercită drepturile și își execută obligațiile. Chiar și când există o legătură între cele două capete de cerere din acțiunea formulată, dar sunt diferite atât părțile, temeiurile legale invocate drept cauză juridică a fiecărei cereri sunt diferite, precum și procedura de soluționare și mijloacele de probă pe care le reclamă cele două capete de cerere, buna administrare a justiției impunând ca cele două cereri să fie soluționate separat.

Prin sintagma „operațiuni comerciale” legiuitorul a oferit un criteriu de delimitare a sferei actelor care intră sub incidența sancțiunii anulării prevăzută de art. 80 alin 1 lit. b, iar interpretarea acestora trebuie să aibă în vedere toate actele și faptele de comerț prin care părțile își datorează prestații reciproce care pot fi cuantificate și comparate. Chiar dacă legea nouă impune o tratare terminologică unitară a dreptului privat, sensul sintagmei în discuție nu s-a schimbat, în sfera de interes a legii fiind activități (acte sau fapte juridice) de producție, comerț sau prestări de servicii prin care părțile își datorează prestații reciproce care pot fi comparate și cuantificate, contractele de garanție a căror nulitate se solicită nu pot fi anulate în condițiile art. 80 alin. 1 lit. b din Legea 85/2006.

Prin sentința civilă nr. 1260/18 decembrie 2013 a respins ca neîntemeiată cererea formulată de contestatoarea S.C. R. S.A. prin administrator judiciar S. Q. SPRL în contradictoriu cu pârâtele S.C. R.S.A. prin administrator special R. C., SC A. L. R. IFN SA și SC U. G. C. SA prin administrator judiciar C. A.P. I. A.E. D. și T. C. E.

Judecătorul sindic a reținut că actele vizate de art. 80 alin. 1 lit. b din Legea 85/2006 trebuie să fie acte cu caracter comutativ (contractul este comutativ în cazul în care părțile cunosc sau pot ști, din momentul încheierii actului, întinderea și existența obligațiilor) și lezionare (disproporție vădită între contraprestații), iar nu orice acte în care disproporția de valoare între contraprestații este lipsită de echivalență.

Or, contractul de fidejusiune nu se încadrează în domeniul de aplicare al art. 80 alin. 1 lit. b din Legea 85/2006, întrucât este un contract unilateral și cu titlu gratuit prin care o persoană se obligă față de creditorul altei persoane să execute obligația celui pentru care garantează, dacă acesta nu o va executa.

Prin încheierea din 16.10.2013 s-a admis excepția nelegalei compunerii pentru capătul de cerere având ca obiect anularea actului adițional nr. 3 la contractul de leasing F/2010/5139, actului adițional nr. 10 la contractul de leasing F/2007/4064, repunerea părților în situația anterioară pentru lipsa capacității de folosință și pentru lipsa cauzei, a dispuns capătul de cerere având ca obiect anularea actului adițional nr. 3 la contractul de leasing F/2010/5139, actului adițional nr. 10 la contractul de leasing F/2007/4064, repunerea părților în situația anterioară pentru lipsa capacității de folosință și pentru lipsa cauzei și dispune trimiterea acestuia către Tribunalul Bacău în vederea repartizării către un complet competent să soluționeze cauze având ca obiect litigii între profesioniști.

Instanța a reținut că atribuțiile judecătorului sindic sunt expres și limitativ prevăzute de Legea 85/2006 în cuprinsul art. 11 lit. h care stabilește faptul că, intră în sfera de competență a acestuia acțiunile introduse de către administratorul judiciar sau de lichidator pentru anularea unor acte frauduloase și a unor constituiri ori transferuri cu caracter patrimonial, anterioare deschiderii procedurii, iar cazurile de nulitate proprii acțiunilor în anulare date în competența judecătorului sindic sunt expres și limitativ prevăzute de legiuitor, reguli specifice fiind și în ceea ce privește termenul de formulare a acțiunii, condițiile de exercitare și mijloacele de probă.

Că, acțiunile în anulare întemeiate pe cazurile de nulitate de drept comun specifice actelor juridice și reglementate de Codul civil, sunt supuse normelor de procedura de drept comun, judecătorul sindic neavând competența de a soluționa astfel de cereri în cadrul procedurii insoventei, aspect care rezultă din dispozițiilor art. 11 din Legea 85/2006.

Împotriva acestor hotărâri a declarat recurs lichidatorul – judiciar.

În motivarea recursului recurentul critică hotărârea pronunțată de judecătorul sindic sub următoarele aspecte:

- Referitor la încheierea din 15.10.2013 prin care s-a dispus capătul de cerere privind nulitatea întemeiată pe dispozițiile art. 70 din Legea nr. 31/1990, art. 206, 1235 și 1238 din Codul civil, aceasta este nelegală, că potrivit codului de procedură civilă competența materială pentru soluționarea celor două capete de cerere revenea tribunalului, secția a II-a civilă având în vedere natura cauzei, că la data investirii completul funcționa în cadrul secției a II-a având competență materială pentru ambele cereri. Că numai pentru acțiunile întemeiate pe dispozițiile art. 80 din Legea nr. 85/2006 se prevede o competență specială, pentru capătul de cerere dispuns se prevede doar o competență generală în condițiile art. 11, 52 alin. 2 din Legea nr. 304/2014.

Că, dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă reglementează cazul de conexitate în situația în care instanța investită are o competență specială, iar „per a contrario”

soluționarea celor două capete de cerere de către completul investit era conform dispozițiilor care reglementează conexitatea.

- Cu privire la sentința recurată, recurentul arată că instanța a interpretat greșit actul dedus judecării, că a analizat actele juridice deduse judecării fără a avea în vedere legea aplicabilă la data întocmirii lor.

Astfel, la data încheierii acestora era în vigoare noul cod civil prin care s-a înlocuit noțiunea de comerciant cu aceea de profesionist, că art. 6 și 8 din Legea nr. 71/2011 înlocuiește termenul de comerciant și derivatele lui cu termenii care vizează activitatea profesională. Că, astfel analiza dispozițiilor art. 80 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 85/2006 a fost făcută de judecătorul sindic reținând sintagma de operațiune comercială deși trebuia să aibă în vedere operațiunile profesionistului, acesta dobândind valențe mai largi față de interpretarea instanței.

Că, semnarea actului adițional nr. 3 reprezintă o operațiune a profesionistului în care prestația acestuia este disproporționată, având în vedere că nu a primit o contraprestație.

Critică recurentul calificarea celor două acte adiționale ca fiind acte unilaterale gratuite și aleatorii, că elementul „alea” presupune recunoașterea întinderii prestației la data semnării contractului, or prestația era determinată, că dispozițiile art. 2280 din Codul civil definește fidejusiunea ca gratuit sau remunerată, că legea prevede posibilitatea acordării unei remunerații cu schimbul asumării garanției.

De asemenea, critică și faptul că instanța a constatat și faptul că instanța a constatat că acțiunile în anulare au ca finalitate doar restituirea prestațiilor, deoarece acestea pot fi îndreptate și împotriva constituirilor de drepturi în favoarea terților, că, prin actele contestate sunt constituite drepturi de gaj față de creditoarea A. L. R. IFN S.A. fără nici un avantaj economic pentru debitoare, că dispozițiile art. 80 din Legea nr. 85/2006 nu trebuie interpretate limitativ.

Prin întâmpinare, intimata A. L. R. IFN S.A. solicită respingerea recursului, că în ceea ce privește critica privind competența funcțională a completului nu a avut în vedere structura organizării interne a tribunalului, regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, că instanța nu a încălcat nicio dispoziție legală referitoare la continuitatea și celeritatea soluționării cauzei.

Referitor la interpretarea dispozițiilor art. 80 din Legea nr. 85/2006, intimata le consideră neîntemeiate, că pentru anularea actelor în temeiul art. 80 alin. 1 lit. b) trebuie îndeplinite condițiile prevăzute de lege, una din acestea că actul juridic să fie sinalagmatic, or actul de fidejusiune este unilateral, că prin acesta nu a urmărit o contraprestație și este astfel cu titlu gratuit și, de asemenea, nu este comutativ, iar dispozițiile art. 2282 din Codul civil (2011) reglementează doar posibilitatea convenirii unei remunerații precizând caracterul gratuit al acestuia.

Prin decizia nr. 2371/12 iunie 2014 s-a respins recursul ca nefondat, pentru următoarele considerente:

Referitor la excepția inadmisibilității recursului, aceasta este nefondată, pentru următoarele considerente:

Referitor la primul motiv de recurs, trebuie observat mai întâi că procedura insolvenței este o procedură specială derogatorie de la dreptul comun, consacrat prin Codul de procedură civilă, procedura care, potrivit art. 149 din Legea 85/2006, se completează cu dreptul comun numai în măsura compatibilității dispozițiilor din dreptul comun cu procedura specială.

Prin legea 85/2006 au fost consacrate doar instituții juridice compatibile cu natura colectivă a procedurii insolvenței și în acord cu scopul acestei proceduri așa cum acesta este definit prin art. 2 din Legea 85/2006.

De asemenea, prin derogare de la dreptul comun, legiuitorul a recunoscut calitatea procesual activă administratorului/lichidatorului judiciar, în calitatea lui de organ care aplică procedura (art. 5 din Legea 85/2006), doar pentru acele acțiuni expres prevăzute de Legea 85/2006, în prezenta cauză interesând doar dispozițiile art. 80 din această lege, potrivit cărora

administratorul judiciar sau, după caz, lichidatorul poate introduce la judecătorul-sindic acțiuni pentru anularea constituirilor ori a transferurilor de drepturi patrimoniale către terți și pentru restituirea de către aceștia a bunurilor transmise și a valorii altor prestații executate, realizate de debitor prin actele expres enumerate.

Așadar, potrivit Legii 85/2006 administratorul/lichidatorul judiciar nu se substituie debitorului ci, potrivit legii, are o legitimare procesuală proprie în cazurile expres menționate de lege (cu titlu de exemplu art. 80 sau 138), s-au reprezentă debitorul în situațiile în care acesta își exercită drepturile și obligațiile prevăzute de lege cu distincțiile prevăzute de art. 49 din Legea 85/2006.

Pe de altă parte, prin aceeași acțiune recurenta a formulat capete de cerere distincte, unul întemeiat pe dispozițiile art. 80 din Legea 85/2006, cu privire la care recurentul are legitimare procesuală proprie, debitorul fiind părât reprezentat prin administratorul special (art. 84 alin. 6) și este incidentă o procedură de soluționare specială, dar și o acțiune în nulitate în care cauzele de nulitate invocate sunt întemeiate pe dispozițiile din dreptul comun și în care legitimarea procesuală este a părților care au contractat sau, în cazul nulității absolute, partea care dovedește un interes personal, soluționarea acesteia fiind supusă regulilor cuprinse în Codul de procedură civilă.

În raport de aceste distincții trebuie analizate dispozițiile referitoare la conexitate a căror încălcare este invocată de recurent.

Potrivit art. 164 alin. 1 din Codul de procedură civilă, părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceleiași instanțe sau instanțe deosebite, de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți și al căror obiect și cauză au între dânsele o strânsă legătură, iar potrivit alin. 2, întrunirea poate fi făcută de judecător chiar dacă părțile nu au cerut-o.

Așadar, conexitatea este o instituție juridică care are scopul de a asigura buna funcționare a justiției și cu privire la care instanța trebuie să analizeze dacă prin aplicarea acesteia se asigură realizarea scopului pentru care a fost consacrată.

Este dovedit faptul că există o legătură strânsă între cele două capete de cerere doar în ceea ce privește actele juridice a căror anulare se solicită, părțile fiind diferite în cele două acțiuni și de asemenea temeiurile legale invocate drept cauză juridică a fiecărei cereri sunt diferite, după cum diferite sunt procedura de soluționare și mijloacele de probă pe care le reclamă cele două capete de cerere astfel că, tocmai buna administrare a justiției, impunându-se ca cele două cereri să fie soluționate separat.

În consecință instanța de recurs reține că soluția judecătorului sindic de a disjunge capetele de cerere întemeiate pe dispozițiile din dreptul comun a fost realizată cu respectarea dispozițiilor legale.

Nu se susțin nici motivele de recurs referitoare la competența funcțională a judecătorului sindic.

Așa cum rezultă din conținutul art. 5 din Legea 85/2006 judecătorul sindic, chiar dacă funcționează în cadrul tribunalului, este unul din organele care aplică procedura, competența funcțională a acestuia este specială, limitându-se exclusiv la abilitările recunoscute de legiuitor judecătorului sindic prin legea specială, chiar dacă în exercitarea acestor atribuții poate aplica, în măsura compatibilității, dispozițiile din Codul de procedură civilă.

Recurentul, de altfel, nu face nici dovada vătămării ce i-ar fi fost cauzată prin măsura dispusă de judecătorul sindic prin încheierea criticată.

Față de aceste considerente instanța de recurs constată ca fiind nefondat primul motiv de recurs.

Referitor la criticile privind modul de soluționare a capătului de cerere întemeiat pe dispozițiile art. 80 alin. 1 lit. b din Legea 85/2006, nici acestea nu sunt fondate.

Astfel, prin actele juridice încheiate la 29.12.2011 și a căror anulare se solicită de către recurentul-reclamant, au fost constituite de către debitorul-pârât garanții personale pentru intimata A. L. R. IFN SA creditorul intimatei U. G. C. SA.

Cele două contracte de fideiusiune, așa cum susține și recurentul, sunt contracte unilaterale prin care se constituie în favoarea creditorului un drept personal de garanție căruia îi corespunde obligația constituitorului de a executa obligația debitorului dacă acesta nu o execută (art. 2280 din Codul civil).

Având în vedere că, potrivit art. 2282 din Codul civil, fideiusiunea trebuie dovedită prin înscris, iar din actele adiționale contestate nu rezultă că garanția a fost constituită în schimbul unei remunerații, instanța de fond corect a reținut caracterul gratuit al constituirii dreptului de garanție de către fideiutor.

Prin art. 80 din Legea 85/2006 legiuitorul a pus la dispoziția administratorului/lichidatorului judiciar, și în anumite condiții, comitetului creditorilor, mijlocul procesual prin care să poată fi anulate constituiri ori a transferurile de drepturi patrimoniale către terți și pentru restituirea de către aceștia a bunurilor transmise și a valorii altor prestații executate, realizate de debitor prin actele expres și limitativ enumerate la alin. 1 lit. a – g din Legea 85/2006.

Recurentul a invocat incidența faptei enumerate la lit. b din alin. 1, respectiv operațiuni comerciale în care prestația debitorului depășește vădit pe cea primită, efectuate în cei 3 ani anteriori deschiderii procedurii.

Prin sintagma „operațiuni comerciale” legiuitorul a oferit un criteriu de delimitare a sferei actelor care intră sub incidența sancțiunii anulării, interpretarea acestora trebuie să aibă în vedere, așa cum a reținut și judecătorul sindic, toate actele și faptele de comerț prin care părțile își datorează prestații reciproce care pot fi cuantificate și comparate.

Prin intrarea în vigoare a Codului civil, așa cum susține și recurentul, termenul de comerciant a fost înlocuit cu cel de profesionist, iar potrivit art. 8 alin. 2 din Legea 71/2011 în toate actele normative în vigoare, expresiile "acte de comerț", respectiv "fapte de comerț" se înlocuiesc cu expresia "activități de producție, comerț sau prestări de servicii", ceea ce se modifică fiind doar denumirile specifice cu care opera dreptul comercial anterior intrării în vigoare a Codului civil (2011).

Așadar, chiar dacă legea nouă impune o tratare terminologică unitară a dreptului privat, sensul sintagmei în discuție nu s-a schimbat, în sfera de interes a legii fiind activități (acte sau fapte juridice) de producție, comerț sau prestări de servicii prin care părțile își datorează prestații reciproce care pot fi comparate și cuantificate.

Instanța trebuie să stabilească dacă în cadrul operațiunilor comerciale menționate de legiuitor sunt cuprinse și constituirea garanțiilor personale, în termenul menționat, de către debitor.

Așa cum s-a reținut, recurentul - reclamant nu a dovedit că pentru constituirea garanției personale a fost stabilită o remunerație, remunerație care să fie apreciată în raport de o contraprestație pe care debitorul obligației garantate să se fi obligat către fideiutor.

În cauză contractele de garanție a căror nulitate se solicită, fiind acte juridice cu titlu gratuit, nu pot fi anulate în condițiile art. 80 alin. 1 lit. b din Legea 85/2006, sub acest aspect hotărârea instanței de fond fiind legală.

Mai mult, cu privire la constituirea garanțiilor legiuitorul a consacrat o dispoziție restrictivă, prin art. 80 alin. 1 lit. f din Legea 85/2006, fiind supuse anulării doar constituiri ori perfectarea unei garanții reale pentru o creanță care era chirografară, în cele 120 de zile anterioare deschiderii procedurii și vizează garanția reală constituită de debitor în favoarea propriului creditor.

Interpretând sistematic dispozițiile legale menționate se poate reține că celelalte constituiri garanții, altele decât cele prevăzute la lit. f, nu pot fi anulate în temeiul dispozițiilor art. 80 din Legea 85/2006, chiar dacă acestea au prejudiciat pe creditorii, însă pot constitui fapte care să atragă incidența altor instituții consacrate prin Legea 85/2006.

6. Procedura insolvenței. Numirea practicianului în insolvență. Interdicții legale.

Procedura insolvenței;

Art. 28 alin. 4 din O.U.G. nr. 86/2006.

Desemnarea practicianului în insolvență care va conduce procedura privind insolvența unui debitor este supusă condițiilor strict și expres reglementate de dispozițiile speciale în materie cuprinse în Legea nr. 85/2006 și în legislația secundară precum O.U.G. nr. 86/2006. Raportat la prevederile art. 28 alin. 4 din O.U.G. nr. 86/2006 instanța constată că printre incompatibilitățile și interdicțiile reglementate practicianul în insolvență nu poate fi concomitent administrator judiciar sau lichidator al unui debitor și al creditorului acestuia.

În ceea ce privește situația de fapt, instanța constată că prin încheierea pronunțată la data de 17.04.2013 de judecătorul sindic în dosarul nr. 2139/103/2013 a fost desemnat în calitate de administrator judiciar provizoriu al debitoarei M.I. S.R.L. Roman practicianul în insolvență M.C. S.P.R.L. Având în vedere această situație de fapt, precum și dispozițiile art. 28 alin. 4 din O.U.G. nr. 86/2006, instanța constată că prin desemnarea aceluiași practician în insolvență pentru conducerea procedurii atât cu privire la creditoarea M.I. S.R.L. Roman, cât și cu privire la debitoarea S.C. S.A. S.R.L. Trifești, au fost încălcate prevederile imperative cu privire la interdicția reglementată de normele evocate anterior.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 60 din 13 iunie 2014*

Prin sentința civilă nr. 621/F/19.11.2013 pronunțată de judecătorul sindic în dosarul nr. 4127/103/2013 s-a luat act de renunțarea la judecată a creditorului Direcția Generală a Finanțelor Publice Neamț, a fost admisă cererea formulată de creditorul M.I. S.R.L. Roman și, în temeiul art. 33 alin. 6 din Legea nr. 85/2006, s-a dispus deschiderea procedurii insolvenței debitoarei S.A. S.R.L. Trifești, fiind desemnat în calitate de administrator judiciar provizoriu M.C. S.P.R.L. Roman și luându-se măsurile corespunzătoare.

Pentru a pronunța această hotărâre judecătorul sindic a reținut următoarele:

Creditoarea M.I. S.R.L. a livrat debitoarei S.C. S.A. S.R.L. produse petroliere respectiv motorină și benzină, conform facturilor fiscale seria NT nr. 11344749/31.03.2013, nr. 11088070/30.09.2012, nr. 11344704/28.02.2013, nr. 11087936/31.12.2012, nr. 11088014/30.09.2012, nr. 11344904/31.01.2013, nr. 11087839/30.11.2012 și nr. 11344756/30.04.2013.

Toate facturile au fost acceptate la plată, fiind semnate de reprezentantul legal al debitoarei.

Pentru garantarea achitării produselor petroliere ce îi erau livrate societatea debitoare a predat creditoarei o filă CEC în alb care a fost completată ulterior cu suma de 107.007,40 lei, sumă apreciată de creditoare ca fiind datorată.

Instanța a constatat că în cauză creditoarea a făcut dovada cuantumului creanței sale cu cele 8 facturi fiscale în privința cărora nu s-a făcut dovada plății, astfel că susținerile referitoare la convenția părților privitoare la fila CEC nu au nicio relevanță.

Față de aceste considerente instanța a reținut că debitorul se află în stare de insolvență, având creanțe de achitat ce depășesc valoarea prag prevăzută de art. 3 pct. 12 din Legea nr. 85/2006 și care sunt scadente de peste 30 de zile.

În consecință, a admis cererea și în temeiul art. 33 alin. 6 din Legea nr. 85/2006 a deschis procedura insolvenței împotriva debitorului S.A. S.R.L. Comuna Trifești.

În temeiul art. 34 raportat la art. 11 alin. 1 lit. c din Legea privind procedura insolvenței și art. 37 alin. 1 și 2 din O.U.G. nr. 86/2006 a desemnat în cauză administratorul judiciar solicitat de creditor, stabilindu-i onorariul provizoriu.

Împotriva acestei hotărâri a promovat apel, în termen legal, debitoarea S.C. S.A. S.R.L., legal timbrat cu taxă judiciară de timbru de 100 lei – fila 14 dosar.

În motivarea apelului a fost criticată desemnarea M.C. S.P.R.L. Roman în calitate de administrator judiciar al debitoarei în condițiile în care această societate este administratorul judiciar și al creditoarei S.C. M.I. S.R.L. în dosarul nr. 2139/103/2013 aflat pe rolul Tribunalului Neamț.

Pe de altă parte s-a susținut că a fost contestat quantumul creanței, nu și starea de insolvență, solicitându-se reorganizarea societății, nu lichidarea ei, fără ca instanța să se pronunțe asupra acestei cereri.

Referitor la relațiile comerciale desfășurate cu creditoarea, apelanta a susținut existența unor inadvertențe între cantitățile de motorină cumpărate și cele cu care figura cu restanțe la plată, între părți desfășurându-se un litigiu vizând procedura executării silite în dosarul nr. 3099/291/2013 al Judecătoriei Roman.

Pentru susținerea apelului nu au fost depuse înscrisuri și nu au fost propuse alte probe.

Intimata-creditoare a fost citată și prin administratorul judiciar provizoriu fără a fi reprezentată și fără a formula cereri sau apărări în cauză.

Examinând apelul promovat pentru motivele arătate instanța îl apreciază ca fiind fondat pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Desemnarea practicianului în insolvență care va conduce procedura privind insolvența unui debitor este supusă condițiilor strict și expres reglementate de dispozițiile speciale în materie cuprinse în Legea nr. 85/2006 și în legislația secundară precum O.U.G. nr. 86/2006.

Raportat la prevederile art. 28 alin. 4 din O.U.G. nr. 86/2006 instanța constată că printre incompatibilitățile și interdicțiile reglementate practicianul în insolvență nu poate fi concomitent administrator judiciar sau lichidator al unui debitor și al creditorului acestuia.

În ceea ce privește situația de fapt, instanța constată că prin încheierea pronunțată la data de 17.04.2013 de judecătorul sindic în dosarul nr. 2139/103/2013 a fost desemnat în calitate de administrator judiciar provizoriu al debitoarei M.I. S.R.L. Roman practicianul în insolvență M.C. S.P.R.L.

Având în vedere această situație de fapt, precum și dispozițiile art. 28 alin. 4 din O.U.G. nr. 86/2006, instanța constată că prin desemnarea aceluiași practician în insolvență pentru conducerea procedurii atât cu privire la creditoarea M.I. S.R.L. Roman, cât și cu privire la debitoarea S.C. S.A. S.R.L. Trifești, au fost încălcate prevederile imperative cu privire la interdicția reglementată de normele evocate anterior. În aceste împrejurări se impune admiterea apelului sub acest aspect, conform dispozițiilor art. 480 alin. 2 din Noul Cod de procedură civilă și trimiterea cauzei judecătorului sindic pentru desemnarea unui nou administrator judiciar și pentru continuarea procedurii, în considerarea competenței exclusive a judecătorului sindic în desemnarea administratorului judiciar provizoriu sau a lichidatorului, conform art. 11 alin. 1 lit. c, d, e din Legea nr. 85/2006.

Motivul de apel privind inadvertențele referitoare la situația plăților datorate de către debitoare nu a fost dovedit cu înscrisuri care să contureze o altă situație de fapt decât cea rezultând din înscrisurile depuse de creditoare cu ocazia formulării cererii introductive.

Astfel, deși a formulat această susținere chiar prin motivele de apel expediate prin fax la data de 27.02.2014 apelanta nu a depus dovezi în acest sens până la momentul judecării cauzei, cu toate că și instanța i-a solicitat dovezi relevante sub acest aspect.

În ceea ce privește cererea de reorganizare a debitoarei, instanța constată că această procedură este supusă unor condiții strict reglementate de dispozițiile legii speciale, urmând a fi analizate de judecătorul sindic în condițiile art. 94 și următoarele din Legea nr. 85/2006.

În consecință, în temeiul art. 480 alin. 2 din Noul Cod de procedură civilă a fost admis apelul, a fost schimbată în parte sentința apelată doar cu privire la desemnarea administratorului judiciar, fiind trimisă cauza judecătorului sindic în acest scop și pentru continuarea procedurii. Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței apelate.